

Haarlem

Aanvraagformulier subsidie gemeente haarlem

Uiterste indieningsdatum: jaarlijks per 1 augustus

T.a.v. Gemeente Haarlem Subsidiebureau, Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Gegevens aanvrager:

Naam organisatie en koepelorganisatie: CJG Kennemerland BV Datum aanvraag: 12-12-2017

Correspondentieadres : Kleermakerstraat 51A
(bij voorkeur postbus opgeven!)

Postcode en woonplaats: 1991 JL Velsbroek

Telefoonnummer: 088 - 995 95 95 E-mailadres: jgz@jgzkennemerland.nl

Hoogte egalisereserve: _____
(indien aanwezig)

IBAN nummer waar de subsidie op gestort wordt: NL02RABO 0300 7327 08

Informatie subsidie

Subsidiejaar: 2018 Aangevraagd subsidiebedrag: € 5.442.677,-

U dient uw prestatieplan en eigen begroting, balans en financiële jaarstukken mee te sturen. Aanvraagformulieren waarbij de bijlagen ontbreken worden niet in behandeling genomen. Wij verzoeken u als stichting/vereniging bij de eerste aanvraag een kopie van uw bankafschrift, een exemplaar van de oprichtingsakte en de statuten mee te sturen. De algemene subsidieverordening kunt u vinden op: www.haarlem.nl/subsidies

Ondertekening:

Plaats: Velsebroek

Datum: 12 december 2017

Naam voorzitter/secretaris: M.N. Brouwer

Handtekening voorzitter/secretaris:

U heeft dit formulier correct en naar waarheid ingevuld. U kunt dit formulier opslaan voor uw eigen administratie. Voor de aanvraag dient u het uit te printen en te ondertekenen

Inhoudsopgave

1. De kern van CJG Kennemerland.....	3
1.1 Visie en missie	4
1.2 Doelgroep.....	4
2. De nieuwe route.....	10
2.1. Inleiding	10
2.2. Ouders en jeugdigen aan het roer (Karify).....	10
2.3. Transformerend leren en samenwerken in de gehele keten	11
2.4. Preventie als leidraad.....	12
2.5. Kennis ontsluiten en effecten monitoren – inclusief App	13
2.6. Vereenvoudiging van het administratief proces via ‘blockchain’	14
3. Een nieuwe praktijk: praktijkondersteuning jeugd bij de huisarts.....	15
4. Preventie als leidraad	17
4.1. Preventief staat niet gelijk aan licht.....	17
4.2. Ook online	18
4.3. Individueel en groepsgericht	18
4.4. Jong en oud.....	18
4.5. Preventief handelen met betrekking tot kindermishandeling	19
4.6. Tenslotte: wat roept het hardst?.....	19
5. De kracht van verbinden en verbeteren	20
5.1. Met het onderwijs.....	20
5.2. Met de sociale wijkteams.....	21
5.3. Met de WMO.....	21
5.4. Met de GGZ	22
5.5. Met het Regionaal Autisme Centrum (RAC)	22
5.6. Met de partners in de bestrijding van kindermishandeling	22
6. Organisatieontwikkeling	25
6.1. Cliëntervaringen	25
6.2. De jeugdgeneralist –en kenniskringen	25
6.3. Tot slot.....	26
7. Financiën	27
Bijlage 1 Missie en visie.....	30
Bijlage 2 Kerntaken.....	32
Bijlage 3: Wraparound Care.....	38
Bijlage 4: Afkortingenlijst.....	40

1. De kern van CJG Kennemerland

“Het CJG staat naast het gezin”

In dit prestatieplan voor 2018 bouwen we door op de uitvoeringskracht en de kennis en expertise die het CJG in de afgelopen jaren heeft opgebouwd. 2017 jaar noemden we ‘het jaar van het leereffect’: een jaar waarin we de opgedane ervaring deelden en verzilverden. In 2018 zetten we dit proces onverminderd voort. Het CJG zet de beschikbare kennis, expertise en uitvoeringskracht in voor individuele cliënten en stelt deze ook ten dienste aan het jeugdstelsel als geheel.

Het werk van het CJG heeft ook in 2017 weer aan kleur gewonnen. De visie staat en de waarde van het CJG voor gezinnen is zichtbaar. Belangrijke verworvenheden zijn de rust, de ruimte en de flexibiliteit in de begeleiding, het feit dat medewerkers echt kunnen aansluiten bij de startvraag van ouders en jongeren en de ervaring van cliënten dat het om hún plan draait. De keuze van 2015 om goed opgeleide en breed inzetbare professionals beschikbaar te stellen wordt daarmee ondersteund. Ook de mogelijkheid en het mandaat om in samenspraak van cliënt, CJG, zorgaanbieders tot maatwerk te komen is belangrijk, niet alleen binnen het domein van de jeugdhulp, maar ook in de samenhang tussen jeugdhulp, WMO en passend onderwijs. Het leidt steeds vaker tot praktische en kostenbewuste oplossingen, zoals bijvoorbeeld de opening van de speciale onderwijsvoorziening ‘de Gentiaan’.

Wat dit betekent voor de praktijk van 2018 beschrijven we in dit vierde prestatieplan van CJG Haarlem en Zandvoort. Lag in de voorgaande jaren het accent op de beschrijving van de kerntaken van het CJG en op de ontwikkeling van samenwerking met een grote groep (jeugd-)partners, in dit plan verschuift dat accent naar *de realisatie* van de gewenste werkwijze en samenwerking in de praktijk en de effecten daarvan voor gezinnen.

Daarmee doen we recht aan het intensieve ontwikkel- en leerproces van medewerkers in de uitvoering (binnen en buiten het CJG). Van deze professionals wordt een voortdurend ‘balanceren en realiseren’ gevraagd. Balanceren in een situatie en in een omgeving waarin het aankomt op contact, analyse en maatwerkinterventies, noodzakelijk om de betrokkenen bij een gezin of een kwestie aan de afgesproken verbetering verbonden te houden. Het gaat om bewuste afwegingen, glasheldere communicatie en om realisatie van oplossingen die rekening houden met de specifieke mogelijkheden en beperkingen op dát moment. In 2017 bleek dat in heel veel situaties deze inzet al geleverd wordt – en bleek ook dat het verbreden en verdiepen van die praktijk consequente aandacht vraagt. Niet in de laatste plaats in het samenspel tussen meerdere partijen. Om dat ‘gezamenlijk inoefenen’ te doen evolueren tot ‘transformatie’ is focus nodig.

Die focus stellen we graag centraal in het plan voor 2018. We zoomen in op de praktijkervaringen van de medewerkers en de teams met ‘de nieuwe route’. Hun concrete ervaringen in casuïstiek leveren het materiaal voor verdere verbetering, samen met ouders en jeugdigen, jeugdpartners en gemeenten. Ze werken vervolgens ook door in de (projectmatige) samenwerking met partijen ‘in de keten’.

Daarbij kiezen we voor enkele onderliggende, verbindende en sturende thema’s:

- De nieuwe route: transformerend leren en samenwerken in de gehele keten
- Preventie als rode draad
- Kennis ontsluiten en effecten monitoren

Dit accent leidt tot een ten opzichte van vorig jaar enigszins afwijkende opbouw van dit prestatieplan. In dit hoofdstuk is wel een korte weergave van de visie, missie en hoofdtaken opgenomen, maar de uitgebreide beschrijving ervan is verhuisd naar een bijlage. Deze bijlage laat zien op welke vaste basis

de ontwikkeling in 2018 rust. In het plan zelf gaat de aandacht vooral uit naar de wijze waarop we de ingezette veranderbeweging in 2018 kracht bij willen zetten.

Als derde bijlage is een samenvatting van het werken volgens de Wraparound Care (WAC) toegevoegd.

1.1 Visie en missie

Het CJG Kennemerland is dichtbij en gemakkelijk aanspreekbaar voor alle ouders en jeugdigen in Haarlem, Zandvoort, Velsen, Beverwijk en Heemskerk. We zijn er wanneer zij (eenvoudige, meervoudige of complexe) vragen hebben over ouderschap, opvoeden en opgroeien en zorgen ervoor dat iedereen die zich tot het CJG wendt passende begeleiding en ondersteuning krijgt, voorzien van de nodige regie.

Het CJG is nabij

We sluiten aan bij plaatsen waar ouders en jongeren komen. Bijvoorbeeld op school, bij de jeugdgezondheidszorg, de huisarts en het sociaal wijkteam. We zorgen ook voor een goede telefonische en online bereikbaarheid.

Het CJG werkt preventief

Het CJG is een vertrouwde partij voor ouders en jeugdigen en voor beroepskrachten die met hen werken. Zij vinden ons voordat hun vragen en problemen groot geworden zijn.

Het CJG luistert

Wanneer mensen zich tot het CJG wenden met een vraag helpen we hen altijd op weg. Als het erop lijkt dat de vraag beter elders beantwoord kan worden, kijken we samen met hen waar een antwoord te vinden is en waar de ingang tot verandering ligt.

Het CJG organiseert hulp mét cliënten en andere jeugdspelers

In dialoog met ouders en jeugdpartners werken we aan een goed werkend en duurzaam stelsel, waarin de beschikbare jeugdhulpmiddelen adequaat ingezet worden.

Het CJG stimuleert veerkracht, vrijheid, verbinding en vitaliteit

Alles wat we doen draagt bij aan de veerkracht van ouders, kinderen en jongeren, aan verbinding met hun omgeving, mede- opvoeders en vrienden en aan de mogelijkheid hun leven in vrijheid richting te geven en hun identiteit te ontwikkelen.

1.2 Doelgroep

Het CJG richt zich in beginsel op *alle jeugdigen en opvoeders* in Haarlem en Zandvoort.

<i>Per 1-1-2017¹</i>	Haarlem	Zandvoort
Inwoners totaal	159.229	16.899
Aantal jeugdigen per leeftijdsgroep		
0-5	9.364	676
5-10	9.258	732
10-15	8.395	814
15-20	7.938	818
20-25	8.618	768

¹ bron Centraal Bureau Statistiek

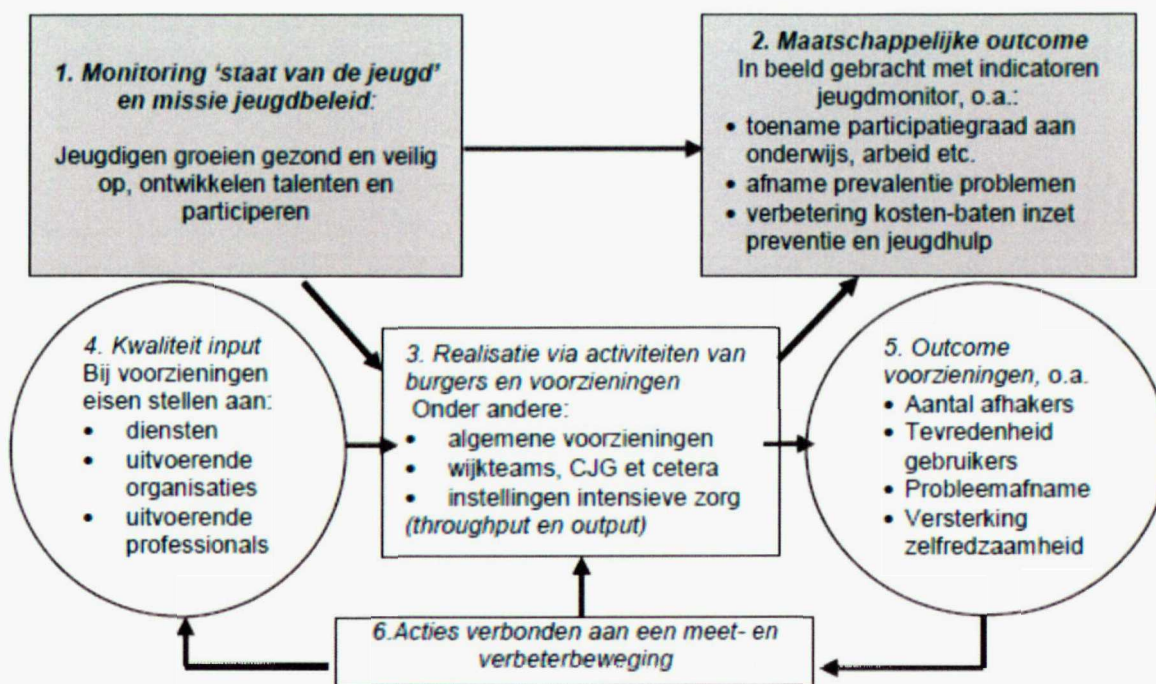
De kinderen/jeugdigen verschillen niet van hun leeftijdgenoten elders in het land. De algemeen geldende verhouding van 80% (het gaat overwegend goed), 15% (er is behoefte aan ondersteuning om problemen op te lossen of te hanteren) en 5% (men mist regie om problemen op te lossen) zien we ook terug in Haarlem en in Zandvoort. Voor het CJG betekent dat het volgende:

- Voor ouders en jeugdigen waarmee het overwegend goed gaat, zijn we beschikbaar voor informatie en advies wanneer daar onverhoopt behoefte aan is. Daarbij besteden we veel aandacht aan (het mobiliseren van) de mogelijkheden van de basisinfrastructuur (80%) en van het preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen.
- Voor de gezinnen waarin jeugdigen een risico lopen op een suboptimale ontwikkeling, bieden we informatie, advies, toeleiding naar passende hulp en gezinsondersteuning (15%).
- Voor gezinnen met complexe vragen, die heel specifieke hulp nodig hebben, dragen we zorg voor toeleiding naar passende zorg al of niet gecombineerd met inzet van een CJG-coach.
- Voor gezinnen met meerdere ernstige problemen borgen we dat regie-ondersteuning voorhanden is, maken we veiligheid, verwaarlozing en mishandeling bespreekbaar en handelen we daar zo nodig naar. Uiteraard is het ook voor deze gezinnen belangrijk om passende (specialistische) hulp bij het gezin te betrekken (samen 5%).

Jeugdigen zijn vanaf hun 18^e verjaardag in formele zin volwassen en de Jeugdwet beperkt zich ook tot de groep tot 18 jaar. Op het terrein van volwassenwording, scholing, strafrecht en reclassering en (geestelijke) gezondheid is continuering van aandacht en ondersteuning voor bepaalde groepen echter cruciaal. Daar is in de afgelopen jaren uitgebreid aandacht aan besteed, zowel op landelijk als op lokaal niveau. Het CJG biedt ook deze groep 18 - 23 jarigen ondersteuning. We vervullen voor hen niet dezelfde spil- en toegangsfunctie in het stelsel als voor de groep tot 18 jaar, maar de rol van het CJG op dit terrein ontwikkelt zich gestaag. Vooral de verbeterde samenhang tussen jeugd en WMO draagt daar aan bij, net als de verbetering in de afspraken met zorgaanbieders over continuïteit van hulp en ondersteuning na het 18e jaar.

Het streven is de hierboven geschetste verhouding van 80%-15%-5%-groep te verschuiven richting een verhoging van die 80% en een vermindering van die 5%. Dit is een lange termijn ambitie, die alleen te realiseren is in samenwerking met alle betrokken partners en met behulp van goede monitoring. De website 'waarstaatjegemeente.nl' geeft gegevens over (o.a.) de staat van de jeugd en de jeugdhulp per gemeente, die bijdragen aan deze monitoring.

Om antwoorden te vinden op vragen over de realisatie van de transformatie maken de gemeenten Haarlem en Zandvoort in 2018 een doorstart met een concrete transformatieagenda. Deze wordt momenteel voorbereid, samen met de jeugdpartners van Haarlem en Zandvoort. Die agenda maakt gebruik van het kwaliteitsmodel van het NJi (zie figuur 1): er zal gerefereerd worden aan monitorgegevens, er zullen maatschappelijke doelen opgenomen worden en er zullen concrete prioriteiten worden uitgewerkt. Preventie is één van de speerpunten, naast o.a. de aansluiting bij het onderwijs. In dit prestatieplan hebben we dit model grotendeels toegepast op onze activiteiten. In 2018 dragen we graag bij aan die verdere transformatie.

Figuur 1. Zicht op kwaliteit jeugdbeleid en inzet voorzieningen

1.3. Kerntaken

In bijlage 2 staat een uitgebreide beschrijving van de kerntaken, in dit hoofdstuk staat een samenvatting.

Het CJG is vroeg betrokken bij vragen over opvoeden en opgroeien door goed zichtbaar en makkelijk aanspreekbaar te zijn voor ouders en jeugdigen – juist op de plaatsen waar zij toch al komen: op school, bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), in de wijk, bij de huisarts. Wanneer blijkt dat er ondersteuning en/of hulp nodig is biedt het CJG vanuit de gebiedsteams jeugd- en gezinscoaching aan. Hiermee leveren we een bijdrage aan preventie van problemen, het omgaan met complexere problemen en aan het voorkomen en stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld. De kerntaken van het CJG zijn:

Informatie en Advies

Het Informatie en Adviesteam (I&A) is het middelpunt van het CJG. Het team is op werkdagen tussen 9 en 5 bereikbaar voor iedereen met vragen over opvoeden, opgroeien of ouderschap, via telefoon en mail. De bereikbaarheid is, na de uitbreiding met een extra telefoonlijn, goed. De beschikbaarheid van mobiele telefoons draagt daaraan ook bij: medewerkers bellen daarmee terug zodat de centrale lijn open blijft.

Het team bestaat uit HBO-opgeleide jeugdgeneralisten die goed in staat zijn te luisteren, door te vragen, de situatie in te schatten en te wegen welke vervolgstappen nodig zijn. Dat doen ze ook wanneer de situatie om direct handelen vraagt.

Ouders en jeugdigen voelen zich uitgenodigd om hun vragen op het gebied van opgroeien en opvoeden te stellen en vinden in het I&A-team een goede gesprekspartner. De weg naar passend advies en ondersteuning is kort en eenvoudig.

De in 2017 gelanceerde nieuwe website van het CJG (bereikbaar via www.cjghaarlem.nl en www.cjgzandvoort.nl) ondersteunt dit. In 2018 zullen we de inhoud van de website nog verfijnen, met name op het punt van de agenda met jeugdactiviteiten van partners in de regio, op de zoekfunctie en op de informatie over enkele specifieke thema's.

In 2017 zijn de I&A teams van Haarlem en Zandvoort en van IJmond elkaar al gaan bijstaan, bijvoorbeeld op drukke momenten of bij onderbezetting. In 2018 wordt deze samenwerking geïntensiveerd.

Gezinscoaching

In elk stadsdeel van Haarlem en in Zandvoort is een team CJG coaches beschikbaar voor de ondersteuning van ouders en jeugdigen bij vragen over en problemen met opvoeden en opgroeien. Zij sluiten aan bij en versterken wat ouders en jeugdigen zelf kunnen, samen met hun eigen sociale netwerk. De inzet is dat (meer) gezinnen zich 'competent' voelen in de regie over hun eigen leven en opvoeding.

De CJG coaches zijn HBO opgeleide jeugd-professionals, met de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om zelf hulp te bieden, om het netwerk te betrekken of te versterken en om waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde hulp te raadplegen of in te zetten. Zij maken gebruik van de richtlijnen voor jeugdhulp en jeugdbescherming (www.richtlijnenjeugdhulp.nl).

De CJG-coaches werken volgens de uitgangspunten van Wraparound care (WAC) op basis van een door het hele gezin (ook als ouders gescheiden zijn) en de andere betrokkenen gedragen plan. Het gaat om de realisatie van goede voorwaarden voor de kinderen om op te groeien en voor ouders om hun ouderschap vorm te geven. De geboden begeleiding kan intensief zijn, met name in gezinnen met veel problemen die werken aan het herstel van zelfregulatie.

Het aantal gezinnen en jeugdigen dat ondersteuning krijgt is in 2017 sterk gegroeid. De contacten met de basisinfrastructuur dragen daaraan bij, evenals de toegenomen naamsbekendheid van het CJG. De teams van gezinscoaches werken nauw samen met het Sociaal Wijkteam, met de jeugdgezondheidszorg en met andere partijen in hun gebied. We zijn inmiddels aan vrijwel alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs verbonden. Ten behoeve van het Speciaal onderwijs worden maatwerkafspraken gemaakt.

In 2017 is de inzet ten behoeve van de gezinnen in de gezinsopvang van Velserspoort geïntensiveerd. Dit zetten we in 2018 voort en vullen we aan met de werkwijze van Mobility Mentoring (Platform 31). Samen met het SWT zullen we een aanbod maken dat aansluit op de problematiek in de Velserspoort.

Jongerencoaching

De opgave van het jongerenteam is om ervoor te zorgen dat ook jongeren vanaf 15 jaar tijdig goede ondersteuning aangeboden krijgen. Zij zijn vaak minder gebonden aan hun eigen wijk of woonplaats en laten zich minder makkelijk 'vinden' via hun ouders en gezin. Een speciaal belang is dat jongeren met een geschiedenis in de jeugdhulp, die minder vanzelfsprekend kunnen terugvallen op ouders, familie en een sociaal netwerk, ondersteund worden in hun volwassenwording. Voor het welslagen van de transformatie jeugd is het nodig dat deze 'kinderen met volwassen problemen' goed geholpen worden ongeacht het wettelijk kader waarin zij gezien hun leeftijd vallen. In 2018 zullen jonge statushouders in Haarlem en Zandvoort gehuisvest worden. We verwachten daardoor een toename van het aantal jongeren dat een beroep op begeleiding van het jongerenteam doet.

Het team jongerencoaches werkt vanuit dezelfde basisprincipes als de gezinscoaches. Zij zijn gekoppeld aan middelbare scholen en aan het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) en werken samen met jongerenwerk en jongerenvoorzieningen. Daarnaast levert het stedelijk team inzet ten behoeve van de jongeren-wijkaanpak in Schalkwijk. De begeleiding is praktisch (gericht op inkomen, dagbesteding of huisvesting) en coachend (gericht op motivatie, relaties en zingeving).

Vanwege de problematiek van jongeren die zwervend zijn, is de samenwerking met de Brede Centrale Toegang (BCT) en met Spaarnezicht intensief. Een CJG-coach legt direct wanneer het recht op maatschappelijke opvang is vastgesteld contact en dat contact loopt ook na de periode van verblijf in Spaarnezicht zo nodig door. Extra aandacht zal uitgaan naar de toeloop van dakloze jongeren

I n d e v e r h o l d e n i s t e n t z a m e n

waarvoor het recht op opvang niet goed kan worden vastgesteld maar die toch begeleiding nodig hebben. In 2018 verwachten we een extra inzet voor statushouders 18+ te leveren.

Jongeren met complexe vragen kunnen terecht bij de Jeugdcirkel, een verband van een grote groep jeugdpartners, zodat zij de overgang van 18- naar 18+ ondersteund door een gedragen plan kunnen maken.

Voor jongeren is het belangrijk dat zij hun netwerk verstevigen en mensen die belangrijk voor hen (kunnen) zijn bij hun leven en ontwikkeling betrekken. In dat licht is in 2017 een begin gemaakt met de zogenaamde 'JIM' aanpak. JIM staat voor 'Jouw Ingebrachte Mentor'. Het is de oom, zus, tante of buur die een jongere vraagt om hem of haar te ondersteunen in het doorbreken van de aanhoudende conflicten thuis. Deze JIM treedt op als vertrouwenspersoon en ambassadeur van de jongere. De eerste trainingen hebben plaatsgevonden. In 2018 wordt het geleerde verder in de praktijk gebracht. Naar verwachting zal elk van de deelnemende jongerencoaches einde 2018 in één of twee casussen ervaring hebben opgedaan met het werk met een JIM.

Preventief (groeps)aanbod

Triple O staat voor Opgroei- en Opvoedondersteuning en Ouderschapssteun. Het CJG coördineert het preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen – volgens de 'preventiepiramide'. Deze piramide onderscheidt preventieve activiteiten in 4 niveaus: van heel algemene, informele en sociale steun tot en met doelgroepgerichte ondersteuning, wanneer bepaalde risico's zijn gesignaleerd.

Het aanbod wordt deels door externe partijen uitgevoerd en deels door CJG medewerkers. Met Triple O ontwikkelen we dit stapsgewijs tot een aansprekend en samenhangend geheel.

Specifiek voor jongeren wordt een cursus- en trainingsaanbod gerealiseerd onder de naam Mpower!. Het aanbod dat in de afgelopen jaren is opgebouwd voorziet in een behoefte en zetten we grotendeels voort (Kanjerttraining, Rots en Water, Faalangstreductie, Motivatie en Kinderen in Echtscheiding Situaties KIES). Vorig jaar bleek een lacune te bestaan op het onderwerp seksualiteit. Met behulp van het programma Qupido, ontwikkeld door Spirit, wordt dit in 2018 opgepakt.

In Zandvoort heeft het CJG-team samen met de basisscholen een plan gemaakt om het preventieve aanbod te versterken en problemen eerder te signaleren en bespreekbaar te maken.

De opvoedondersteuning van ouders krijgt in 2018 een impuls onder invloed van de samenwerking van het CJG en de JGZ en de vernieuwing van het bestaande Triple P aanbod, dat we uitbreiden met een online-aanbod.

Regie-ondersteuning

Wraparound Care gaat uit van regie die bij het gezin zelf ligt, met in verreweg de meeste gevallen iemand naast zich die het gezin helpt om die leiding (weer) te nemen. Het CJG checkt in alle gevallen of - en waarborgt zo nodig dat - er in voldoende mate in regie voorzien is. De vraag is altijd wie de best passende relatie met het gezin heeft én de competenties om deze rol te vervullen.

Als regie-voerder houdt de CJG-coach vanuit de positie naast het gezin de voortgang van de hulp in de gaten en stuurt hij deze bij waar nodig. Andere spelers in het gezin worden bij het totaal betrokken, bijvoorbeeld door periodiek netwerk- en/of uitvoerdersoverleg samen met het gezin.

In 2017 is deze 'regietaak' van het CJG verder geconcretiseerd, in nauwe samenspraak met medewerkers, de gemeente en het sociaal wijkteam. In 2018 beproeven we deze uitwerking in de praktijk. Zie daarvoor ook hoofdstuk 2: 'De nieuwe route'.

Maatwerk en toegang tot specialistische jeugdhulp

Medewerkers van het CJG zijn gemandateerd om namens Burgemeester en Wethouders beslissingen te nemen over de toegang tot specialistische jeugdhulp. Die beslissingen komen veelal tot stand in het directe, begeleidende contact met een gezin maar kunnen ook door medewerkers van het Informatie- en Adviesteam genomen worden. Niet alleen ouders en jeugdigen zelf hebben hier vragen over, vaak wenden ook betrokken professionals zich tot het CJG.

In de uitvoering van deze taak worden de medewerkers vanaf 2018 ondersteund door het ontwikkelde digitale productenboek Appertura (paragraaf 2.4) .

De meeste toegangsbeslissingen hebben betrekking op de door de gemeenten ingekochte specialistische hulp (Zorg in Natura). Maar een klein en belangrijk deel heeft betrekking op de toekenning van een Persoonsgebonden budget (PGB). Ook daar staat de integrale behoefte aan ondersteuning van het gezin centraal (en niet de 'financieringsvorm'). Sinds 2017 ondersteunt het CJG het administratieve proces onder de toekenning van een PGB door het leveren van de berichten aan de Sociale Verzekeringsbank en de controle op de zorgovereenkomsten. Ter ondersteuning van de praktijk van toekenningen start in 2018 de kenniskring ZIN en PGB, waarin ook een PGB aandachtsfunctionaris en een GW-er deelnemen.

In ontwikkeling: CJG-praktijkondersteuner huisarts

De ervaringen in 2016 en 2017 laten zien dat deze werkwijze zijn vruchten afwerpt: inzet van een CJG-POH jeugd leidt tot minder doorverwijzingen naar de tweedelijnszorg. Er is meer kennis van de sociale kaart en er ontstaat een goede verbinding met de basisinfrastructuur en het CJG team in de buurt. De huisartsen zijn blij met de geboden ondersteuning.

Deze aanpak breiden we op verzoek van de gemeenten daarom in 2018 uit, tot een in Haarlem en Zandvoort zo veel mogelijk dekkend aanbod aan de huisartsen. In hoofdstuk 3 wordt dit verder uitgewerkt.

2. De nieuwe route

“The proof of the pudding is in the eating”.

2.1. Inleiding

De titel van dit hoofdstuk ‘de nieuwe route’ (ontleend aan het gelijknamige boek van Anke Siegers) verwijst naar de beoogde transformatie van de ondersteuning aan jeugdigen en ouders. De gemeenten en jeugdpartners ontwikkelden in de voorbereiding op de nieuwe jeugdwet gezamenlijk een visie en ambitie, die ook in 2018 leidend is in de uitvoering en het veranderproces.

Die verandering heeft niet alleen betrekking op een andere organisatie van de hulp (van rijk en provincies naar de gemeenten) maar gaat ook over een andere verhouding tussen burgers, overheid en professionals en om veranderende opvattingen over gezondheid, hulp en hulpbehoefte, verantwoordelijkheid, zeggenschap en sturing.

Centraal staat een verschuiving van *regie en eigenaarschap* (over veranderingen in een gezin) van de hulpverlening en de ‘instituten’ naar alle betrokkenen samen. We duiden dit aan met het woord ‘samensturing’. In de eerste jaren van de transformatie jeugd is hier al veel ervaring mee opgedaan en inmiddels zijn we in staat om de reikwijdte van de beoogde verandering te doorgronden. Het blijkt belangrijk om de gekozen principes consequent als uitgangspunt te nemen en die op meerdere niveaus toe te passen:

- Op het niveau van ons werk in en met gezinnen;
- Op het niveau van onze eigen organisatie en de manier waarop we daarbinnen met elkaar samenwerken en vorm geven aan verandering en leren;
- Op het niveau van het stelsel en de samenwerking met andere jeugdpartners en de gemeente.

Onderzoek maakt duidelijk dat mensen (of het nu cliënten, beroepskrachten of bestuurders zijn) niet gemotiveerd worden door ‘straffen en belonen’, maar door zaken als ‘autonomie’, ‘je competent weten’ en ‘betrokkenheid’, ‘weten dat je ertoe doet’. Samenspraak, transparantie en de gerichtheid op een gezamenlijk doel zijn dan belangrijke sleutelwoorden. In dit hoofdstuk gaat het over de manier waarop we deze transformatie in de praktijk vorm geven, steeds steviger verankeren, en over de tools die we daartoe ontwikkelen.

We bouwen hiermee voort op het werk in 2016 en 2017 en de ontwikkelde samenwerking met onze jeugdpartners. Dat deden we veelal in projecten per sector, gericht op kennismaking, werkafspraken en goed samenspel voor jeugd. In 2018 geven we deze inspanningen een vervolg (zie daarvoor hoofdstuk 5) en gaan we tevens dieper in op de realisatie van de transformatie in de dagelijkse praktijk, onder het motto: “The proof of the pudding is in the eating”.

2.2. Ouders en jeugdigen aan het roer (Karify)

Ambitie en bijdrage aan maatschappelijk resultaat

De nieuwe route in de jeugdhulp begint bij ouders en jeugdigen zelf. Kern van de beoogde verandering is dat cliënten, in ons geval gezinnen en jongeren, de gelegenheid hebben om zelf aan het roer van de hulp te staan; er eigenaar van te zijn. Niet de hulpverlener ontwerpt en regisseert; de ouders/jongeren doen dat zelf, met deskundige steun van de CJG-medewerker. Zo wordt ‘eigen regie’ praktijk. De klassieke ‘face to face’ dienstverlening in de vorm van jeugdhulp aan huis krijgt een eigentijdse vorm en wordt vermengd met digitale dienstverlening. We verwachten dat dit in de toekomst leidt tot extra efficiency. Niet alleen vanwege de tijdwinst, maar ook vanwege de gegroeide zeggenschap van ouders en jeugdigen over de geboden ondersteuning. Daarnaast verwachten we dat deze vorm van hulp een groep ouders aanspreekt die nu nog een hoge drempel heeft om hulp te vragen.

Activiteiten en ingezette kwaliteit

In 2017 hebben we het initiatief genomen om deze aanpak ook op digitale wijze te gaan ondersteunen met behulp van een digitale gezinsomgeving die de ouders/jongeren zelf kunnen beheren. In de digitale gezinsomgeving zijn wij te gast, zoals we ook vaak te gast zijn in hun huis. We maken gebruik van een bewezen oplossing: Karify (www.karify.com). Met Karify kunnen we informatie op een veilige wijze in de digitale omgeving van de cliënt plaatsen en kan de cliënt op een veilige wijze met ons communiceren. Instructie- en voorlichtingsmateriaal wordt, toegesneden op de individuele cliënt, beschikbaar gesteld.

Verwachte resultaat

De eerste 'modules' zijn eind 2017 beschikbaar. Deze modules hebben betrekking op vragen over de toekenning van een PGB en op vragen over scheiding.

Continu verbeteren

In het eerste kwartaal van 2018 stellen we de modules aan een beperkte groep cliënten en CJG-coaches beschikbaar zodat wij de acceptatie van deze aanpak uitgebreid kunnen testen. Na acceptatie en 'fijn slijpen' van deze nieuwe vorm van dienstverlening aan onze cliënten, zullen we beide modules in 2018 breed inzetten binnen het CJG.

2.3. Transformerend leren en samenwerken in de gehele keten

Ambitie en bijdrage aan maatschappelijk resultaat

Een belangrijke drijfveer in de transformatie jeugd is het verlangen naar eenvoud en samenhang in de uitvoering van jeugdhulp. Na enkele jaren ontwikkelen komt het aan op realisatie van die ambitie in de praktijk; ook in situaties waarin meerdere problemen tegelijk spelen en meerdere partijen een aandeel in de hulp en de verandering leveren. Het moet nóg minder vaak voorkomen dat ouders en jeugdigen de weg kwijt raken in de geboden ondersteuning en deze niet meer als steunend maar als een belasting ervaren. Voor kinderen onveilige situaties vragen om een samenhangende en volhardende aanpak.

Activiteiten en inzet van kwaliteit

De concrete samenwerking in casuïstiek – en de hobbels daarin – nemen we als uitgangspunt om samen met alle betrokkenen te leren en al doende verder 'te transformeren'. Daarbij zullen we onder andere samenwerken met Anke Siegers van 'De nieuwe route'.

We selecteren in 2018 (naar schatting) 8 kwesties waarin we dit concrete praktijkleren vorm gaan geven. In die situaties kijken de betrokken partijen gezamenlijk naar de effecten van hun handelen en (de benutting van) hun mogelijkheden om de principes van de transformatie toe te passen. Dit doen we in enkele begeleide sessies (maximaal 4) per situatie. Een eerste 'proeve' vindt plaats in december 2017. De medewerkers dragen kwesties aan en uit deze voorbeeldsituaties wordt een selectie gemaakt die het hele spectrum van de jeugd en het sociaal domein omvat. We betrekken de volgende ontwikkelingen bij deze aanpak:

- In de samenwerking met *de sociale wijkteams* is in november 2017 op basis van één gezamenlijke visie op *regie van de burger en regie-ondersteuning* een reeks verdiepingssessies gestart met een kleine groep CJG-coaches en SWT-medewerkers. Hierin wordt geoefend met de uitgewerkte kijk op de regiefunctie van het CJG en het SWT en wordt het concept vanuit de praktijk verder ontwikkeld, zodat het kan gaan landen bij een grote groep medewerkers. In februari worden de eerste ervaringen met een grote groep medewerkers en met stakeholders gedeeld en worden stappen voor vervolg gepland.
- We betrekken in de selectie van kwesties in elk geval de hulp aan gezinnen waarin *veiligheidsvraagstukken* een rol spelen. Dit werk heeft in de afgelopen jaren een impuls gekregen, onder andere onder invloed van de start van Veilig Thuis, de ontwikkeling van het MDCK en de

Beschermingstafel en door de veranderende positionering van het CJG en de Gecertificeerde Instellingen. In de praktijk leidde dat regelmatig tot onduidelijkheid en botsende verwachtingen en deze werden vaak ook besproken en opgelost tussen medewerkers en managers van de betrokken instellingen. Die praktijk verrijken we in 2018 met externe begeleiding en methodische uitgangspunten.

- In de samenwerking tussen jeugdhulp aanbieders en het CJG (bijeen onder de noemer '*samen deskundig voor jeugd*') is afgesproken om in 2018 enkele casussen onder de loep te nemen waarin veel partijen betrokken zijn en we te weinig winst voor kinderen en ouders weten te behalen. Er is een vraag uitgezet bij het Lorentzhuis om van deze situaties te leren met behulp van de principes van de methode Verbindend Gezag.
- De aanpak is van invloed op de organisatie van ons scholingsbeleid. Meer dan voorheen zullen we *deskundigheidsbevordering* organisatie-doorbrekend vormgeven. Dat sluit aan op trainingen beroepscode en tuchtrecht die in 2018 een vervolg krijgen. Daar hoort het (leren) organiseren en begeleiden van een 'moreel beraad' bij in situaties waarin ethische dilemma's spelen. Ook deze worden met de bij de casus betrokken personen georganiseerd en niet alleen in het eigen organisatieverband.

Verwachte resultaat

Medewerkers in situationele netwerken, uit verschillende organisaties, hebben gezamenlijk geleerd aan de hand van minimaal 8 concrete praktijksituaties die voor hen relevant zijn. Zij melden verbeteringen in de samenwerking en 'samensturing' en ze ervaren dat ze regie over hun werk kunnen nemen. Cliënten in deze situaties worden beter geholpen. De betrokken medewerkers passen hun inzichten in meerdere situaties toe. De aanpak wordt goed gevolgd en gaande het jaar bijgesteld waar nodig en aangepast aan de actualiteit.

2.4. Preventie als leidraad

Ambitie en bijdrage aan maatschappelijk resultaat

Jeugdpartners zorgen ervoor dat zij met elkaar de nodige deskundigheid voor jeugd aan gezinnen en jongeren ter beschikking kunnen stellen. Zij ontwikkelen hun deskundigheid voor jeugd in onderlinge samenhang en stellen deze ook voor elkaar beschikbaar. Waar mogelijk brengen zij gezamenlijk prioriteiten aan. Inspanningen worden afgestemd en middelen worden efficiënt ingezet. Zo geven deze partijen invulling aan hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goed werkend jeugdstelsel. Het CJG is een actieve partner in deze ontwikkeling.

Activiteiten en ingezette kwaliteit

De werkgroep 'samen deskundig voor jeugd' werkt onder auspiciën van het Managementoverleg Jeugdpartners/CJG en bestaat uit meerdere jeugdpartijen. Zij bereiden de volgende activiteiten voor:

- Op de CJG-website wordt een pagina voor professionals ingericht, die fungeert als gezamenlijke 'digitale etalage'. Daarin zijn scholingen opgenomen waaraan beroepskrachten in de regio tegen kostprijs deel kunnen nemen. Voorbeelden zijn de workshops 'herken je cliënt'. In 2018 wordt de optie aan een brede groep instellingen geboden.
- Er zijn verscheidene thema's en methodes waarin meerdere instellingen hun medewerkers scholen. Het gaat om thema's als 'regie', Wraparound Care, netwerkversterking, privacyregels, scheiding en de meldcode. Met name op het vlak van borging van eenmaal overgedragen kennis en vaardigheden, zien we mogelijkheden om efficiënt met trainingsmiddelen om te gaan. Dit wordt in 2018 uitgewerkt.

Daarnaast heeft de groep zich georiënteerd op een goede methode waarmee van de praktijk in complexe casussen kan worden geleerd. Dit is beschreven in de paragraaf 'transformerend leren en samenwerken'.

De werkgroep heeft het voorbereidende werk gedaan en de manager kwaliteit en innovatie van het CJG organiseerde het proces. De uitwerking wordt in 2018 versterkt. Dat houdt de vaart erin en

vergroot de kans dat het initiatief daadwerkelijk van invloed wordt in de aanpak van een brede groep instellingen.

Verwachte resultaat

Halverwege 2018 is de digitale etalage ingericht en eind 2018 staan minimaal 6 workshops/trainingen open voor de jeugdprofessionals in Kennemerland. Een verwacht effect is dat werkers van verschillende instellingen elkaar beter leren kennen en beter leren samenwerken. Scholingsmiddelen worden efficiënt ingezet.

2.5. Kennis ontsluiten en effecten monitoren – inclusief App

Ambitie en bijdrage aan maatschappelijk resultaat

In het nieuwe jeugdstelsel is een belangrijke plaats ingeruimd voor verwijzers naar specialistische jeugdhulp (huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, CJG-medewerkers, Gecertificeerde Instellingen). In overleg met de cliënten en op basis van hun professionele oordeel stellen zij al dan niet een verwijzing op. Dit vereist naast expertise ook kennis van het beschikbare zorgaanbod. Verwijzers hebben daarbij te maken met informatie uit verschillende bronnen, zoals gemeentelijke zorginkoop (productenboek), specifieke kenmerken van de producten zoals de jeugdhulpaanbieder die omschrijft en actuele beschikbaarheid bij een zorgaanbieder. Het CJG heeft geconstateerd dat deze bronnen momenteel voor verwijzers beperkt inzichtelijk zijn. Dit levert verkeerde verwijzingen op en hoge kosten voor het verzamelen van de noodzakelijke informatie.

Activiteiten en ingezette kwaliteit

In 2017 heeft het CJG het initiatief genomen om deze knelpunten in de informatievoorziening van verwijzers aan te pakken. We hebben daarvoor samen met enkele innovatiepartners het kennisuitwisselingsplatform Appertura ontwikkeld. Dit kennisplatform bestaat uit een database voor opslag van informatie, web portals voor het beheer van informatie en een mobiele app voor verwijzers.

De mobiele app bevat op dit moment drie hoofdfuncties:

- Digitaal productenboek → Inzicht in ingekochte producten 2018
- Vraag een expert → Directe beschikbaarheid expertise CJG I&A
- Plekvrij → Actuele beschikbaarheid van zorgaanbieders

De app bevindt zich in de laatste fase van de ontwikkeling en is op 2 november 2017 gepresenteerd aan de beleidsambtenaren Jeugd van de 7 gemeenten en de zorginkopers. Hij is met enthousiasme en instemming ontvangen.

De eerste twee functies worden in de laatste weken van 2017 beschikbaar gesteld aan CJG coaches. Samen met deze groep zullen we de app "fijn slijpen". In december 2017 schrijven we ook een eerste concept voor de introductie onder andere verwijzers (huisartsen, jeugdartsen, etc). Dit concept bespreken we in januari 2018 met experts uit de doelgroep en met andere stakeholders (zoals de gemeenten). Daarna volgt vanaf medio maart 2018 de uitrol.

De functie Plekvrij is een initiatief dat samenwerking vereist met een grote groep zorgaanbieders (met name regionale aanbieders en vrij gevestigden). De eerste uitwerking is gepland voor januari/februari 2018. Tevens nemen we het initiatief om Zorginstituut Nederland (dat een vergelijkbare Plekvrijfunctie heeft ontwikkeld voor de WLZ) te betrekken bij de toepassing van Plekvrij in het jeugddomein. Plekvrij heeft een ander karakter dan de functies Digitaal Productenboek en Vraag een expert.

Plekvrij is een innovatie in de samenwerking tussen alle partijen (gemeenten, zorgaanbieders, CJG, verwijzers) en raakt de belangen van veel partijen. Medio april verwachten we zicht te hebben op de wijze waarop de functie Plekvrij succesvol kan worden geïmplementeerd. De kosten voor de implementatie Plekvrij zullen we te zijner tijd in een apart projectvoorstel inzichtelijk maken.

Verwachte resultaat

Gebruik van het Digitaal Productenboek en de functie Vraag een Expert door 250 partijen. Zicht op het perspectief van Plekvrij. Medewerkers CJG rapporteren een afname van de zoektijd naar passende specialistische hulp.

2.6. Vereenvoudiging van het administratief proces via 'blockchain'

Ambitie

Het is de bedoeling dat professionals elkaars kennis en kunde actief betrekken in casuïstiek. Het kan gaan om consultatie op een specifiek kennisgebied, om raadpleging van een critical friend (professionele tegenspraak) in het kader van de toekenning van specialistische hulp of om directe, kortdurende inzet om een situatie goed in te kunnen schatten. Al in 2015 is een begin gemaakt met een overzicht van de bij de diverse organisaties beschikbare experts. Zowel op individueel niveau als op werkgeversniveau bestaan er belemmeringen die veroorzaakt worden door de complexiteit van de administratieve afhandeling. Individuele professionals ervaren dat de gevraagde bijdrage kleiner is dan de erbij horende administratieve afhandeling. De werkgevers van de zorgprofessionals ervaren hoge administratieve kosten en nemen daardoor geen stimulerende houding aan richting hun medewerkers. Dat willen we anders organiseren en recent ontwikkelde technologie kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

Activiteiten en ingezette kwaliteit

In 2018 onderzoeken we of en hoe we met behulp van 'blockchain' consultatie en advies kunnen activeren. Blockchain vormt een nieuwe technologie waarmee het mogelijk is om op het moment van de transactie (in dit geval het moment waarop kennis en kunde van een andere professional wordt ingezet) alle randvoorwaarden af te handelen en alle betrokken partijen vanuit het transactiemoment te voorzien van de noodzakelijke (administratieve) informatie.

Dit project bevindt zich in de initiatiefase. We voeren in deze fase de volgende activiteiten uit:

- Betrekken van stakeholders bij deze innovatie (zoals marktpartijen, Zorginstituut Nederland, zorgaanbieders)
- Usecase model maken en toetsen op kansen en bedreigingen bij toepassing van blockchain
- Startdocument opstellen voor gebruik blockchain bij consultatie en advies

Verwachte resultaat

Een startdocument waarin de toegevoegde waarde van deze innovatie helder inzichtelijk is, waar de kansen en bedreigingen liggen en waarin diverse partijen aangeven wat hun rol kan zijn bij de ontwikkeling en exploitatie van de innovatie.

3. Een nieuwe praktijk: praktijkondersteuning jeugd bij de huisarts

“Voor mij als huisarts een hele zorg minder”.

Ambitie en bijdrage aan maatschappelijk resultaat

Huisartsen zijn een belangrijke vertrouwensfiguur voor ouders en jeugdigen. Ze zijn generalisten op het gebied van gezondheid, met een spilfunctie voor gezinnen en een poortwachtersfunctie naar specialistische (medische) zorg.

Sinds de transitie jeugdzorg zijn hun mogelijkheden in de toeleiding naar passende hulp verbreed van alleen de (Jeugd-) GGZ naar ook jeugd- en opvoedhulp en hulp voor kinderen met een beperking. Dat draagt bij aan de toegankelijkheid van jeugdhulp voor ouders en jeugdigen, maar het trekt ook een flinke wissel op de tijd en de expertise van huisartsen. Ruim 40% van alle verwijzingen naar specialistische jeugdhulp loopt op dit moment via de huisarts. Voor de verwijzingen naar de Jeugd-GGZ is dat aandeel nog veel groter: zo'n 80% (CBS Statline, 2016). De huisarts heeft als beroepsgroep dus een groot aandeel in de toeleiding naar jeugdhulp.

Tegelijk geldt dat 'jeugd' voor een individuele huisartsenpraktijk meestal maar een klein deel van het dagelijks werk bepaalt. Het CJG kan voor dat deel een natuurlijke bondgenoot zijn en sinds 2017 zetten we in op een verbinding met huisartsenpraktijken die hen ondersteunt en inspireert.

We doen dat door als CJG uren Praktijkondersteuning Jeugd (POH) ter beschikking te stellen aan de huisartsen. De CJG-POH-jeugd voegt jeugd-expertise toe aan de praktijk en draagt daarmee bij aan een integrale en effectieve aanpak en inzet van passende hulp volgens de uitgangspunten van de transitie: problematiek normaliseren en hulp dichtbij huis organiseren.

De ervaringen in 2016 en 2017 laten zien dat deze werkwijze zijn vruchten afwerpt: inzet van een CJG-POH jeugd leidt tot minder doorverwijzingen naar de tweedelijnszorg. Er is meer kennis van de sociale kaart en er ontstaat een goede verbinding met de basisinfrastructuur en het CJG team in de buurt. De huisartsen zijn blij met de geboden ondersteuning.

Deze aanpak breiden we daarom in 2018 uit tot een in Haarlem en Zandvoort zo veel mogelijk dekkend aanbod aan de huisartsen. Daarmee ontwikkelt deze in 2017 projectmatig begonnen ondersteuning van de huisarts zich tot een nieuwe praktijk en een nieuwe kerntaak van het CJG.

Activiteiten en ingezette kwaliteit

Aan de huisartsenpraktijken wordt de mogelijkheid geboden om een hoog opgeleide jeugdprofessional aan hun praktijk toe te voegen. Het gaat om orthopedagogen en kinder- en jeugdpsychologen, veelal postmaster geregistreerd of bezig met deze registratie. De medewerkers zijn over het algemeen geschoold in CGT (cognitieve gedragstherapie), EMDR en andere laagdrempelige interventies en behandelmethoden. Ze bieden ook psycho-educatie (educatieve en opvoedkundige interventies om te leren omgaan met een beperking of stoornis).

De CJG-POH-er wordt in de regel ingezet voor een dagdeel spreekuur op de praktijk, waarin zij 4 patiënten zien. Zo'n dagdeel spreekuur vraagt in totaal 6 uur CJG-inzet, inclusief de voorbereiding, afstemming met de huisarts en intercollegiaal overleg en registratie in het systeem van de huisarts. De POH-jeugd draagt hiermee op drie manieren bij aan de huisartsenpraktijk:

- Als onderdeel van de huisartsenpraktijk bieden zij (basis)diagnostiek en kortdurende begeleiding en behandeling;
- Zij leggen contact met het CJG wanneer gezinsbegeleiding door een coach passend is;
- Ze brengen up to date kennis over effectieve interventies en de actuele beschikbaarheid daarvan binnen.

In 2017 is een start gemaakt in 6 huisartsenpraktijken. In januari 2018 starten nog 3 praktijken. In deze 9 praktijken zijn ongeveer 36 huisartsen werkzaam, van de 85 huisartsen die Haarlem telt. Op

één na worden alle grote praktijken in Haarlem hiermee bereikt. Zandvoort telt 3 praktijken die we in 2018 eveneens dit aanbod zullen doen.

Een vraagstuk is de beperkte beschikbare ruimte op locatie van de huisartsenpraktijken. We willen niet kiezen voor uitvoering elders, omdat dit ten koste gaat van de beoogde verbinding en blijven samen met de huisartsen zoeken naar goede oplossingen.

In de begroting is met het oog op de geplande uitbreiding 5 fte gedragswetenschappers opgenomen die deze POH taak uitvoeren, evenals tijdelijke inzet voor de organisatie en begeleiding van het proces.

Verwachte resultaten

De eerste ervaringen wijzen uit dat binnen de huisartsenpraktijk een breed scala aan vragen gesteld wordt, die voor een groot deel ter plekke kunnen worden beantwoord en dus niet doorverwezen hoeven te worden:

- Screenen bij vermoedens van GGZ en voorkomen van diagnostiek
- Scheiding
- Problematiek van samengestelde gezinnen
- Opvoedvragen in de lichtste en breedste zin van het woord, bijvoorbeeld van ouders over social media, verslaving, motivatie van pubers, regels in het huishouden
- Overbelasting bij ouders
- Somberheid, rouw
- Onverklaarbare psychosomatische klachten (zoals bij kinderen met buikpijn zonder gevonden medische oorzaak)
- Veiligheidsvragen (huisartsen melden minder bij Veilig Thuis, maar vragen de jeugd-POH-er om de zorgen uit te zoeken en zetten dit ook eerder – en dus preventiever – in dan ze voorheen zouden doen)
- Pubers met verslavingsvraagstukken, bijvoorbeeld met betrekking tot drugs of gamen
- Begeleiding van ouders in geval van conflicten of misverstanden met school en verwijzingen naar het speciaal onderwijs.

De huisartsen die tot nu toe gebruik maken van het aanbod geven te kennen dat zij een grote meerwaarde voor hun praktijk ervaren. Het CJG wordt makkelijk benaderbaar, voor hen zelf, maar ook voor ouders. Deze moeten vaak een drempel over om naar het CJG te gaan en de POH-jeugd vervult daarin nu een belangrijke brugfunctie. De kennis van huisartsen over het jeugdstelsel wordt aangevuld en soms ook gecorrigeerd.

Eind 2018 hopen we dit resultaat te kunnen noteren voor het merendeel van de huisartsen in Haarlem en Zandvoort.

Continu verbeteren

De inzet in de praktijk, de gestelde vragen en de aangeboden interventies of verwijzingen worden goed gemonitord. Aard en effect van de inzet wordt zo zichtbaar en dat is weer aanleiding voor besprekingen met de huisarts over eventuele aanpassingen.

Op basis van de eerste ervaringen zetten we bijvoorbeeld in op een goede integratie van de POH-jeugd in de praktijk. Het gaat niet alleen om de aanwezigheid voor het spreekuur maar ook om het contact 'tussendoor' en het lidmaatschap van het praktijkteam, waarin ook andere POH-ers deelnemen. Het contact met de assistenten, de andere POH-ers (somatiek, diabetes, volwassen GGZ) en met de diëtist draagt allemaal bij aan de beoogde laagdrempeligheid en de integraliteit. Daarin tijd investeren loont.

4. Preventie als leidraad

Het CJG werkt preventief. Dat is een belangrijk punt in de opdracht aan het CJG en in de visie en missie. Het organiseren van preventieve (groeps-)activiteiten is een kerntaak en we organiseren de gezins- en jongerencoaching zodat CJG-medewerkers zichtbaar en aanspreekbaar zijn en tijdig betrokken kunnen worden. Tegelijkertijd bieden we ondersteuning aan gezinnen met stevige problemen, waar veranderingen in de opgroei- en opvoedsituatie van kinderen noodzakelijk zijn. Soms lijken die twee invalshoeken op gespannen voet met elkaar te staan en roept dit vragen op over de identiteit van het CJG, bij ouders, bij medewerkers of bij partnerinstellingen.

Daarom geven we in dit hoofdstuk een toelichting op de invulling en ontwikkeling van de preventieve rol van het CJG. Op deze punten zullen we in 2018 onze aanpak iken: weten we de kansen die we zien in de praktijk te benutten?

4.1. Preventief staat niet gelijk aan licht

'Preventieve ondersteuning' staat niet gelijk aan 'lichte ondersteuning'. Dat laatste zou leiden tot een werkwijze waarin alles wat 'zwaarder' is naar een volgende partij wordt overgedragen. Die 'lineaire' opvatting van ketensamenwerking is in 2015 echter los gelaten. In plaats daarvan is het CJG 'rondom' het dagelijks leven van gezinnen en jeugdigen aanwezig: daar doen zich de eerste kansen voor op versterking van de opvoeding. Daar ontwikkelen kinderen zich: in hun gezin, op straat en op school, of zij daarbij nu nauwelijks, lichte of grote problemen ondervinden. "Herstel van het gewone leven" is voor elk van hen belangrijk en voor een werkelijk preventieve aanpak is het noodzakelijk dat in ál die situaties de juiste ondersteuning voorhanden is en dat passend maatwerk wordt gerealiseerd.

Duidelijk is dat het CJG zich dus niet beperkt tot 'lichte ondersteuning', maar de rol vervult om in aansluiting op de leefwereld van kinderen en gezinnen zorg te dragen voor de juiste ondersteuning op het juiste moment. Om bij te dragen aan 'normalisatie' en 'herstel van het gewone leven' ook in situaties die niet 'gewoon zijn'. Dat betekent uiteraard niet dat we het allemaal zelf doen. We bekijken altijd wie er in die specifieke situatie nodig is. Soms is dat heel specialistische hulp, soms gaat het er juist om vormen van onderlinge, sociale steun mogelijk te maken.

In een voorbeeld:

CJG medewerkers hebben veel te maken met gezinnen waarin een scheiding speelt.

- We bieden informatie via de website van het CJG onder de noemer: scheiden en ouder blijven. Ook het I&A team kan ondersteuning bieden.
- Kinderen in scheidingssituaties verdienen ondersteuning. Dat maken we mogelijk via de KIES trainingen. Voor ouders maken we groepsaanbod mogelijk om hen te helpen ouder te blijven.
- CJG coaches bieden begeleiding in gezinnen die gescheiden zijn en het vaak nog moeilijk hebben met de gezamenlijke ouderrol.
- Wanneer de omgangsregeling steun behoeft kunnen we Humanitas betrekken en hun project begeleide omgang.
- Wanneer kinderen schade van ondervinden van de strijd tussen ouders kunnen we specialistische begeleiding betrekken, bijvoorbeeld via een programma als Kinderen uit de knel".
- En soms is de situatie zo hevig dat het CJG geen begeleiding meer kan bieden maar de jeugdbescherming erbij gehaald moet worden. In die situaties kunnen we soms wel opnieuw een rol vervullen wanneer de basisveiligheid weer gegarandeerd is of blijven we een rol vervullen voor het kind, naast de jeugdbescherming bijvoorbeeld.

Deze schets is niet volledig, maar is bedoeld om weer te geven dat de preventieve positie van het CJG vooral ten uiting komt in de mogelijkheid om in elke situatie bij te dragen aan passend maatwerk en aan verbinding van de hulp aan het dagelijkse leven, de leefomgeving en een steunend netwerk.

I n d e r z a c h t e n v a n d e o p d r a c h t

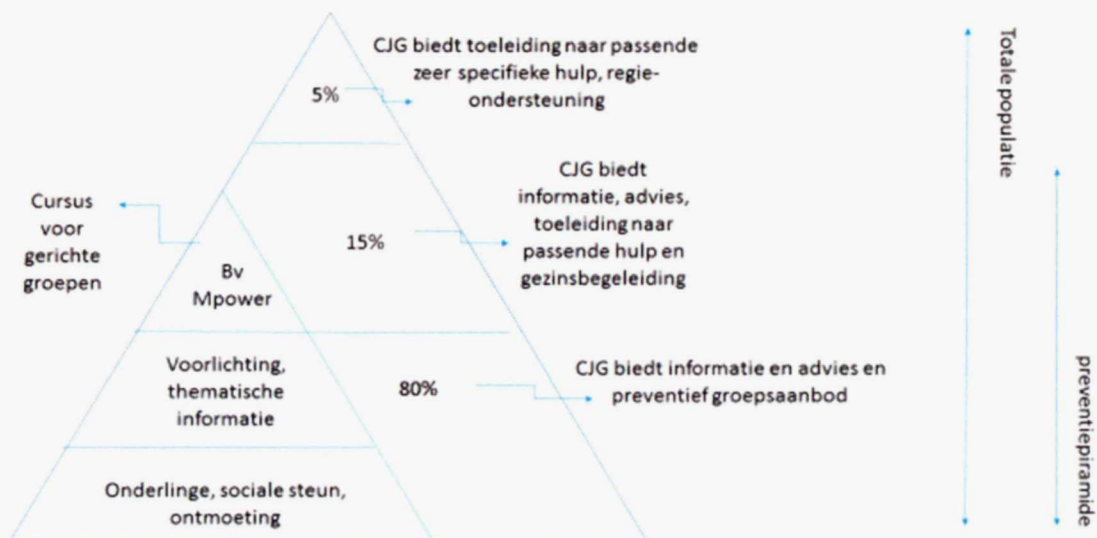
4.2. Ook online

In hoofdstuk 2 beschreven we de ontwikkeling van onze online dienstverlening. Behalve in de blendend care van Karify krijgt deze ook aandacht door de ontwikkeling van de website met goede informatie en via de Triple P oudermodules. Met deze variaties op de traditionele face to face hulpverlening wordt de drempel om informatie te zoeken en eventueel hulp te aanvaarden weer een beetje lager.

4.3. Individueel en groepsgericht

In de begeleiding die we bieden koersen we niet op individuele oplossingen en trajecten alleen. We willen ook mensen met elkaar in contact brengen en de mogelijkheden voor onderlinge steun vergroten. Dat vergroot de ruimte voor het eigen verhaal en voor herkenning van en door een ander. Je eigen ervaring kan dan opeens een bron van hulp zijn voor die ander. De ontwikkeling van de Jouw Ingebrachte Mentor (JIM) aanpak past ook in deze benadering.

Een keuze voor groepsaanbod kan in meerdere situaties opportuun zijn: voorafgaand aan een individuele begeleiding door een coach of in aanvulling daarop, bijvoorbeeld wanneer meerdere gezinnen vragen hebben over dezelfde thematiek.

4.4. Jong en oud

De ultieme preventie-kans zit in de relatievorming en de interactie tussen ouder en kind in de eerste twee levensjaren. Daarom werken we met de Jeugdgezondheidszorg samen aan de verspreiding van kennis over Infant Mental Health. Het manifest 1001 kritieke dagen biedt hier handvaten voor. CJG medewerkers komen veel jonge ouders tegen, in allerlei situaties. In 2018 vergroten we de aandacht voor de vraag of in die situatie alles is gedaan wat mogelijk is – gezien vanuit het belang van deze positieve relatievorming.

Preventie beperkt zich echter niet tot aandacht voor deze jonge kinderen: ook de groep jongeren waarmee het stedelijk team veel werkt: bijna-ouders met een belastende voorgeschiedenis, leent zich bij uitstek voor deze preventieve benadering. We intensiveren daarom ook de samenwerking van JGZ, verloskundigen, ziekenhuizen en het CJG rond de hulp voor kwetsbare zwangeren. We doen dat op zo'n manier dat de verloskundigen zich goed ondersteund voelen in hun afwegingen en beslissingen in risicovolle situaties.

4.5. Preventief handelen met betrekking tot kindermishandeling

Het CJG levert met de in dit prestatieplan beschreven activiteiten een bijdrage aan de preventie en het stoppen van kindermishandeling. In 2018 besteden de aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld van het CJG aandacht aan de consequenties van de vernieuwing van de meldcode waartoe op landelijk niveau besloten is. Dat doen we samen met partners, zoals bijvoorbeeld het sociaal wijkteam, de Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. We gaan ook met de gemeenten in gesprek over de landelijke monitor kindermishandeling om het verhaal daarachter te gaan ontsluiten en acties te initiëren. Het manifest 1001 kritieke dagen (zie paragraaf 4.4.) en de checklist preventie Kindermishandeling bieden aanknopingspunten om de aanpak te toetsen.

4.6. Tenslotte: wat roept het hardst?

De dynamiek van de meer complexe en ernstiger problematiek leidt er gemakkelijk toe dat crisissen, spoed en ernst in de praktijk altijd voor gaan. Dat zou ertoe leiden dat het 'van preventie niet meer komt'. We volgen onszelf zeer kritisch op dit punt en onderzoeken in 2018 manieren om daadwerkelijk ruimte te maken voor de preventieve werkwijze die ons voor ogen staat en zo de dwang van 'spoed' niet de boventoon te laten voeren. De ervaring leert namelijk dat deze spoed-verslaving uiteindelijk vaak niet tot de beste resultaten leidt.

In 2018 besteden we extra aandacht aan de preventieve werking van het CJG-werk. Niet zozeer door nieuwe activiteiten te ontplooien, maar door bij al onze activiteiten te expliciteren of en hoe deze bijdragen aan preventie.

5. De kracht van verbinden en verbeteren

“Delen is het nieuwe vermenigvuldigen”

De kracht van verbinden: het is al jaren het motto van het CJG. De samenwerking met een grote groep partners heeft in de afgelopen jaren vorm gekregen: met de JGZ, welzijn, het aanbod van opvoed- en opgroeiondersteuning en dergelijke. Ook in de zorg voor kwetsbare zwangeren groeit de samenwerking met bijvoorbeeld het ziekenhuis. In 2017 is resultaat geboekt in de samenwerking van CJG en SWT.

Op grond van de toegangsfunctie en de samenwerking in de transformatie onderhouden we daarnaast veel contacten met zorgaanbieders. Daarin zijn vaak casussen leidend: op grond van hobbels en successen in de samenwerking worden werkprocessen verder uitgewerkt en krijgt de samenwerking gaandeweg duidelijke(r) contouren. Dit krijgt in 2018 een structurelere vorm, zoals in het hoofdstuk ‘de nieuwe route’ uiteen is gezet.

In dit hoofdstuk beschrijven we langs welke wegen we de gegroeide samenwerking onderhouden en verder ontwikkelen.

5.1. Met het onderwijs

Een goede aansluiting bij het onderwijs en de daarin aanwezige zorgstructuur is cruciaal. We zijn inmiddels aan alle scholen in het werkgebied verbonden, ook aan de integrale kindcentra (IKC) en de internationale schakelklas (ISK). Vragen worden opgepakt vanuit de houding ‘het CJG luistert en denkt mee’. Dit is een belangrijk ontwikkelpunt, dat blijvend aandacht en onderhoud vraagt. Het impulstraject met het primair onderwijs is voortgezet: jaarlijks wordt op vier scholen de samenwerking verdiept en geconcretiseerd. Op basis van een impulstraject met het Voortgezet Onderwijs is afgesproken dat CJG-coaches en zorgcoördinatoren op schoolniveau aan het begin van het jaar een startgesprek voeren waarin afspraken over de samenwerking worden bevestigd. In 2017 werkten we ook aan de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van het CJG voor onderwijsmedewerkers en voor ouders en leerlingen, bijvoorbeeld via thema-avonden op school. In 2018 willen we meer zicht krijgen op de beschikbare expertise binnen de onderwijsondersteuning zodat een wederkerige samenwerking ontstaat waarbij alle beschikbare ondersteuning goed wordt benut in een gezamenlijke aanpak rondom een leerling/gezin via één plan. Uiteindelijk doel is het voorkomen van schooluitval en thuiszittersproblematiek. Binnen het CJG hebben we onze expertise op het gebied van onderwijs versterkt, middels het aannemen van een manager met een achtergrond in zowel het onderwijs als de jeugdhulp.

De Gentiaan

In dit project werken Passend Onderwijs PO, het CJG en de gemeente Haarlem samen om hulp en onderwijs mogelijk te maken voor een groep kinderen die is vastgelopen in het onderwijs en al geruime tijd ‘thuis zit’. Deze kinderen hebben dusdanige zorg en (één op één) begeleiding nodig dat zij niet terecht kunnen in het speciaal onderwijs of een Integraal Kindcentrum. Het gaat om kinderen met ernstige gedragsproblemen en vaak (zeer) agressief gedrag. De belasting kan zo hoog oplopen dat uithuisplaatsing nodig is. De Gentiaan biedt maatwerk per kind: flexibele afwisseling tussen onderwijs, ondersteuning en hulp gericht op de behoefte en mogelijkheden van die dag van een kind. Het CJG levert hiervoor een CJG coach en draagt bij aan de invulling van de achterwacht. Er ligt een opgave om voor deze kinderen ook een vervolgtraject op het VO te realiseren.

Vilniusstraat

In de Vilniusstraat is een prachtige nieuwe CJG-, JGZ- en onderwijslocatie ingericht. De werkers en vrijwilligers op deze locatie gaan met externe begeleiding intensief samenwerken ten bate van jeugdigen en ouders in Schalkwijk.

5.2. Met de sociale wijkteams

Het Sociaal Wijkteam (SWT) richt zich op mensen met beperkt regieverlies, die zonder ondersteuning moeite hebben om de juiste weg te (her)vinden. Zij doen dit zonder de regie over te nemen en richten zich op een brede vraagverkenning en op vroegtijdig signaleren en interveniëren. In een deel van de huishoudens waar zij actief zijn spelen ook vragen op het gebied van opgroeien, opvoeden en ouderschap. Omgekeerd is het CJG in gezinnen actief die ook geholpen zouden zijn bij ondersteuning van het Sociaal Wijkteam. In 2017 is dan ook intensief gewerkt aan de functionele samenwerking tussen het CJG en het Sociaal Wijkteam. De visie onder de samenwerking en de wijze waarop deze ingericht kan worden stond in 2017 centraal. In 2018 gaat het vooral om de uitvoering en de begeleiding en versterking van deze uitvoering. Waar wenselijk wordt er begeleiding bij dit leerproces ingevlogen. Dit gebeurt op basis van het gemeentelijke projectplan SWT-CJG en het daarin (separaat) beschikbare budget voor de inzet van externe expertise.

- Uitvoerende medewerkers van CJG en SWT, maar ook andere betrokken professionals, werken vanuit de in 2017 ontwikkelde aanpak 'één situatie, een gedragen plan en regieondersteuning' en oefenen daarmee.
- Communicatie-uitingen zijn in 2017 op elkaar afgestemd, zodat burgers en medewerkers op een herkenbare en gelijklopende wijze worden geïnformeerd over routes en aanpak. In 2018 wordt deze zelfde lijn gevolgd.
- In de gebieden waar nog keuzes voor huisvesting gemaakt kunnen of moeten worden, trekken het SWT en het CJG samen op en wegen zij gezamenlijk de voor- en nadelen van de opties.

Het Zandvoortse Sociaal Wijkteam is vanaf februari 2017 actief. Het SWT en het CJG zetten de ontwikkelde samenwerking in 2018 voort en nemen deel aan de hierboven beschreven aanpak.

5.3. Met de WMO

In 2017 is intensief gewerkt aan de verbetering van de samenhang jeugd-WMO. De nadruk ligt op de overgang van 18-/18+, maar ook in de integrale hulp aan gezinnen (die een beroep doen op jeugdhulp en WMO) zijn verbeteringen mogelijk. In de samenwerking jeugd-WMO zijn veel verbeteringen doorgevoerd:

- Aan de hand van voorbeelden uit het jongerenteam werd duidelijk waar zich knelpunten voordoen en waar jongeren tussen wal en schip vallen. Uitvoerders zijn hier nu alert op en maken over en weer gebruik van elkaars expertise.
- Medewerkers hebben elkaar beter leren kennen, hebben meer inzicht gekregen in elkaars werk(proces) en in de verschillen tussen de wetgeving van Jeugd en WMO. Er zijn vaste contactpersonen voor WMO en CJG per wijk/gemeente (wijkgericht werken). De contactpersonen van het CJG en de WMO gaan de komende periode met elkaar meelopen om meer zicht te krijgen in de afwegingen die in de praktijk worden gemaakt om tot een advies/ beschikking te komen.
- Er is onderzocht en afgesproken aan welke voorwaarden het onderzoek/ advies van het CJG moet voldoen om 1-op-1 als een advies binnen een WMO-beschikking opgenomen te kunnen worden. Dit geldt voor cliënten die 18 worden en al in zorg zijn en cliënten die na hun 18e in zorg komen.

In 2018 worden de gemaakte afspraken geëvalueerd en worden de conclusies over 'routes' CJG-WMO aangevuld en verspreid onder de medewerkers (wanneer verlengde jeugdwet, wanneer WMO, of het nieuwe perceel 5 jeugd/WMO of Wet Langdurige Zorg of Zorgverzekeringswet?).

Regionale werkgroep 18-/18+.

In direct verband met deze samenwerking tussen WMO en CJG staat ook het initiatief van de regiogemeenten om een regionale werkgroep te starten met het thema '18-/18+'. Het CJG trok deze werkgroep en nam initiatieven om samen met aanbieders innovatie te stimuleren en gemeenten hierover te adviseren. Er zijn twee werkgroepen gestart: Zorgaanbod en Toekomstplan. Vanuit de werkgroepen zijn de volgende voorstellen gedaan:

I n t e r v i e u w

- Werken met een digitaal toekomstplan vanaf 16 jaar.
- Continuïteit van contactpersoon en regie-ondersteuning rondom 18. Ondersteuning bij invullen en uitvoeren van het Toekomstplan.
- Inrichten/ optimaliseren van overlegvormen rondom 18 regionaal, per gemeente op beleids- en casusniveau
- Ontwikkelen specifiek aanbod voor de doelgroep 18-23 jaar, organisatie van een ambulante jongerenpool met specifieke expertise voor deze doelgroep.

Met Transferium is inmiddels afgesproken dat al bij plaatsing van een jongere het eerste contact wordt georganiseerd. Dat gebeurt via Skype: het CJG neemt langs die weg deel aan overleg met Transferium en de jongere en zo kan meteen bekeken worden of het CJG betrokken dient te worden of mee kan denken.

Opvang (jonge) statushouders

In 2018 gaan Haarlem en Zandvoort jonge statushouders huisvesten. De inburgering van deze groep vraagt samenwerking tussen meerdere partners, waarin het CJG zal participeren.

We richten ons daarbij op het belang van vroeg contact met deze groep jongeren om te onderzoeken of en zo ja wat voor soort steun zij nodig hebben. Daarnaast is er een groep statushouders die al langere tijd in Haarlem woont en waarvoor deze vraag ook nog actueel is. We onderzoeken in hoeverre zij behoefte hebben aan bijvoorbeeld opvoedondersteuning.

5.4. Met de GGZ

Kinderen met ouders met psychiatrische en/of verslavingsproblemen lopen een hoog risico om op latere leeftijd ook zelf dergelijke problemen te ontwikkelen. Diverse studies noemen zelfs percentages van 40 tot 70%. Onderzoek wijst echter ook uit dat het kinderen enorm helpt wanneer zij goed geïnformeerd zijn over de aard van de beperking van hun ouders en de impact daarvan op hun leven, gedrag en opvoeding. Op grond van deze wetenschap is de zogenaamde 'kindcheck' sinds 2013 onderdeel van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. GGZ instellingen moeten zich ervan vergewissen of een cliënt die zij behandeling bieden kinderen heeft en of dit kind veilig bij hen op kan groeien. Er worden steeds meer kinderen aangemeld voor een kindcheck gesprek. Deze kinderen worden opgemerkt en aangemeld via de polikliniek. Halverwege 2017 is de samenwerking uitgebreid met de kliniek en daar is aangegeven dat er via deze route ook kinderen aangemeld gaan worden voor de kindcheck. In 2018 zal deze samenwerking intensiever worden. Over de effecten van deze gesprekken is vanwege de beperkte instroom nog weinig te melden.

5.5. Met het Regionaal Autisme Centrum (RAC)

De samenwerking rondom het thema autisme heeft een impuls gekregen. Een CJG coach is voor 8 uur per week aan het RAC verbonden om vragen van ouders en professionals te beantwoorden. Op deze wijze wordt de kennis over dit specifieke specialisme beter gedeeld en verbonden aan de basisinfrastructuur.

5.6. Met de partners in de bestrijding van kindermishandeling

Jeugd- en gezinscoaches kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van kindermishandeling en aan effectieve ketensamenwerking. Dat doen we in 2018 langs de volgende wegen.

De pilot 'samen werken aan veiligheid'

Op regionaal niveau is in 2017 de pilot 'samenwerken aan veiligheid' gestart. De achtergrond van het project ligt in de wens van de gemeenten om de werkwijze in 'drang' te vernieuwen en om te bouwen van een apart product tot een wijze van samenwerken in de keten. Met een intensievere

samenwerking van JGB/WSG en CJG in een gezin kan voorkomen worden dat eerst het CJG “stukloopt” in een gezin, waarna de JGB/WSG een gelijksoortig proces nog eens doorloopt. Het CJG levert de projectleider. In de projectgroep zijn behalve de gemeenten ook de Gecertificeerde Instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis (VT) en het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK) betrokken. De eerste ervaringen wijzen uit dat de pilot veel gevolgen heeft voor de instroom van gezinnen bij het CJG, voor het werk van de CJG coaches en ook voor de multidisciplinaire samenwerking en een stevig beroep doet op ieders tijd en vermogen tot afstemming en gezamenlijk leren. Vanuit Haarlem is het team Schalkwijk bij de pilot betrokken, die tot mei 2018 doorloopt en in een separaat projectplan beschreven is. Eventuele aanpassingen aan het projectplan komen voort uit een halftijds evaluatie in november 2017.

Beschermingstafel (BT)

De Beschermingstafel richt zich met name op de bepaling of een gezin nog in een vrijwillig kader geholpen kan worden of dat een maatregel aangevraagd moet worden en dus onderzoek door de Raad van de Kinderbescherming nodig is om een kind een veilige ontwikkeling te bieden. Ouders en jeugdigen krijgen de mogelijkheid om daarover hun verhaal te doen. Dat is een belangrijk moment omdat de hulp een beter vervolg kan krijgen wanneer er afstemming heeft plaats gevonden met alle betrokkenen.

Het CJG levert vaste deelnemers aan het wekelijkse overleg van de Beschermingstafel en verzorgt ook het (inhoudelijk) secretariaat. De voorzitter screent de meldingen. In 2017 is een onafhankelijk voorzitter aangesteld, die een centrale rol vervult – in nauw overleg met de gemeenten – in de verdere inhoudelijke ontwikkeling van de Beschermingstafel. In de vorige periode heeft al een verkenning plaats gevonden van de punten waarop verbetering nodig is en waar de werkafspraken aanpassing nodig hebben. Dat vraagt en krijgt in 2018 een vervolg.

De gewenste verbeterslag heeft meerder niveaus:

- Herijking van de functie van de beschermingstafel. Aan de start (in 2015) had de beschermingstafel twee functies: (1) het bepalen van de route richting verdere hulp (verder in vrijwillig kader of een verzoek tot onderzoek bij de Raad richting een maatregel). En (2) bieden van de mogelijkheid tot multidisciplinair advies in geval van stagnatie. Dit laatste bleek in 2017 geen praktijk (meer) te zijn. Duidelijkheid over de reikwijdte van de Beschermingstafel is belangrijk, ook in relatie tot andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld het initiatief van de gemeenten om experttafels in te richten.
- Eenheid in de werkwijze van de Beschermingstafel voor IJmond en Zuid-Kennemerland. De tafels zijn in aanvang apart ingericht en meer eenduidigheid blijkt wenselijk, onder andere omdat het grotendeels dezelfde partijen zijn die zaken inbrengen, in IJmond en in Zuid-Kennemerland.
- Kwaliteitsverbetering op het niveau van de uitvoering. In de praktijk blijken er vrij grote verschillen te bestaan in de screening, de communicatie met ouders en aanmeldende professionals en in de notulen. Dit vraagt meer eenheid en duidelijkheid over het gewenste kwaliteitsniveau.

Collectieve Opdracht Routevoorziening (CORV)

Voor de verzorging van het secretariaat van de BT is het noodzakelijk om berichten naar de justitiële partners te kunnen verzenden. Dat kan alleen via een aansluiting op CORV. In oktober 2017 hebben we de technische implementatie van CORV gerealiseerd (KPN digitale deurmat) op basis van de bestaande werkprocessen van de Beschermingstafel en de ondersteunende rol van het CJG. In 2018 onderzoeken we of het mogelijk is het werkproces te optimaliseren door gebruik te gaan maken van de extra functies die De Digitale deurmat biedt.

Veilig Thuis en Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK)

De samenwerking met VT en het CJG kreeg in 2017 vorm met behulp van duidelijk uitgeschreven samenwerkingsafspraken. Er zijn twee situaties waarin Veilig Thuis een gezin kan overdragen naar het CJG Kennemerland. De eerste situatie is ná een onderzoek door VT, wat in de praktijk niet veel

meer voorkomt. De tweede situatie is direct na Triage door VT. In dat laatste geval heeft Veilig Thuis zelf géén onderzoek gedaan naar het gezin.

In situaties van ernstige en chronische onveiligheid worden zaken doorgeleid naar het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling. Sinds einde 2016 participeert het CJG Kennemerland gedurende 3 dagen per week in de hands-on teams van dit centrum. Drie coaches uit Haarlem/Zandvoort leveren hier ook inzet op. De hands-on-teams zijn vaste teams van hulpverleners en artsen met een verschillende achtergrond en van verschillende organisaties. De teams staan onder leiding van een gedragswetenschapper van VT.

In 2017 kwamen als gevolg van de groeiende praktijkervaring ook nieuwe leer- en ontwikkelvragen op tafel. Het wordt namelijk steeds duidelijker welke expertise en welke vaardigheden nodig zijn om effectief te werken als multidisciplinair team, werkend vanuit verschillende kaders en organisaties. Dat gaf ook spanning: de geformuleerde visie blijkt in de praktijk soms moeilijk te realiseren en is soms nog te weinig uitgewerkt om er houvast voor het dagelijks handelen in te vinden. Dat leidt tot onzekerheid en verschil in inzicht over de wijze waarop de veiligheid van kinderen geborgd moet en kan worden en welke verantwoordelijkheid je daar als partners in neemt. In 2018 krijgt dit leerproces de volle aandacht, ook in relatie tot de pilot samenwerken aan veiligheid. Het moet leiden tot duidelijke werkafspraken, die de partners in het MDCK voldoende steun bieden om de gezinnen met deze zware problematiek elk vanuit de eigen professionaliteit en positie te kunnen begeleiden en sturen naar duurzame veiligheid.

Crisisdienst

De crisisdienst van de Jeugd- en Gezinsbeschermers (JGB) wordt ingezet in ernstige situaties in de avond of het weekend, die geen uitstel dulden. Indien de crisisdienst betrokken is, trekt het CJG zoveel mogelijk samen met hen op. De weging of er sprake is van een crisis maakt een CJG-coach in een multidisciplinair overleg (MDO) met collega CJG-coaches en een gedragswetenschapper. Indien nodig wordt VT of de crisisdienst daarbij in een consult geraadpleegd alvorens de crisisdienst daadwerkelijk wordt ingezet. Dit zetten wij in 2018 zo voort, met dien verstande dat vanaf juli 2018 de crisisdienst in zijn huidige vorm ophoudt te bestaan. Vanaf dat moment zullen wij de samenwerking met de nieuw gevormde integrale crisisdienst inzetten.

Opvang na huiselijk geweld

In de opvang van de Blijfgroep wonen vrouwen die uit een gewelddadige relatie komen – vaak met hun kinderen. Het meemaken van huiselijk geweld is een vorm van kindermishandeling, ook wanneer kinderen daar zelf niet direct slachtoffer van zijn geworden. De hulp aan deze kinderen wordt geboden door Altra Jeugdhulp. De mogelijkheden om maatwerk voor deze kinderen te realiseren vragen in 2018 specifieke aandacht: wat hebben de kinderen nodig, wat is er aan opvoedondersteuning nodig en hoe komt dit op een soepele manier beschikbaar? Altra, de Blijfgroep en het CJG zoeken dit uit.

De samenwerking in deze beschermingsketen betrekken we ook bij de ontwikkeling van het 'transformerend samenwerken en leren' uit hoofdstuk 2. Daarnaast nemen we deel aan de Academische Werkplaats Transformatie Jeugd, waarin het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling versterkt wordt vanuit het onderzoek naar effectieve samenwerking tussen 'generalisten en specialisten'. In 2017 is dat georganiseerd in zogenaamde 'leerwerkgroepen' van medewerkers uit een brede groep ketenpartners. Na evaluatie bleek de samenstelling echter te willekeurig en niet aan te zetten tot effectief leren en reflecteren. Richting 2018 sluit de AWTJ daarom aan bij enkele bestaande leer-werk-ontwikkelpraktijken waar op basis van een gerichte vraagstelling 'al 'transformerend geleerd en ontwikkeld' wordt, zoals bijvoorbeeld in het project Samenwerken aan Veiligheid. Ook de samenwerking van een CJG team met wijkpartners zal waarschijnlijk gevolgd en ondersteund worden. De AWTJ brengt ervaringen uit die diverse praktijken bij elkaar en ontwikkelt op basis daarvan een instrument dat professionals helpt met elkaar in evaluatieve zin te bespreken of ze de transformatie gezamenlijk een stap dichterbij weten te brengen.

6. Organisatieontwikkeling

De CJG organisatie 'staat' en ook in 2018 functioneert deze volgens een aantal vernieuwende principes, die we essentieel vinden voor de uitvoering van onze maatschappelijke opdracht. Het gaat om zaken als betrokkenheid en beslissingsbevoegdheid bij medewerkers, het benutten van talenten van medewerkers en het stimuleren van voortdurend denk- en maatwerk in het contact met gezinnen en partnerorganisaties. Dé standaard bestaat niet – en dat is goed want elke situatie is anders. Op basis van dat besef blijven onze medewerkers pioniers, die steeds opnieuw verbindingen aangaan om te realiseren wat het gezin nodig heeft en zich verantwoorden op procesniveau: heb ik de stappen gezet die ik als professional moet zetten en die nodig zijn om de kwaliteit te leveren die ons voor ogen staat?

6.1. Cliëntervaringen

Spiegelgesprekken

Spiegelgesprekken met cliënten leveren veel informatie op over hun ervaringen met het CJG. Ouders geven inzicht in hoe toegankelijk het CJG en andere organisaties worden ervaren, wat bepaalde woordkeuzes doen en of ze nu juist wel of niet vertrouwen geven, hoe steunend het is dat iemand naast je gaat staan en met je mee loopt en wat verbeterpunten zijn. In 2018 zetten we, samen met de gemeenten, het voeren van dergelijke gesprekken voort.

Vragen bij start- en afsluiting

Einde 2017 zijn we gestart met de standaard afname van een start- en eindvragenlijst onder ouders die begeleiding van een CJG coach krijgen en onder jeugdigen die ouder zijn dan 12. Zo krijgen we zicht op het ervaren nut van de hulp, de tevredenheid over de begeleiding en de wijze waarop deze is afgesloten.

6.2. De jeugdgeneralist –en kenniskringen

Medewerkers van het CJG zijn jeugdgeneralisten. Zij delen een basis aan kennis en vaardigheden en onderhouden daarnaast een zeker specialisme. Middels werkbegeleiding, intervisie en scholing zorgen we ervoor dat de in het CJG vertegenwoordigde jeugdspecialismen actueel en inzetbaar blijven.

Gedeelde basis

In de afgelopen jaren lag een sterk accent op de scholing van medewerkers in de gezamenlijke CJG basis. Het betreft de principes van Wraparound Care (WAC), de methode samen werken aan veiligheid (SAVE) en Sociale Netwerk strategieën (SNS).

Nu het aantal medewerkers zich stabiliseert en iedereen deze basis in de vingers heeft, verschuift in 2018 de aandacht naar een meer flexibele aanpak, in samenhang met de ontwikkeling van diepteprofielen en kenniskringen. Daarnaast blijft veel aandacht uitgaan naar blijvend leren 'on the job' en kritische reflectie op je praktijk.

Elk team heeft, naast werkbegeleiding, een keer per maand een Methodische Leerbijeenkomst waar de praktijk met gezinnen aan de orde komt aan de hand van leervragen van medewerkers en het zogenaamde 'vier-venster-model'. Tenslotte is er ruimte voor intervisie.

Diepteprofielen

Het (jeugd-)specialisme dat elke CJG-medewerker meebrengt, via opleiding en eerdere werkervaring, werd in de eerste jaren met name onderhouden via de band met de moederorganisatie. In 2017 vervielen deze dienstverbanden en hebben we werk gemaakt van de ontwikkeling van een aantal 'diepteprofielen': specialismen waarmee medewerkers het generalistische werk met jeugdigen en gezinnen verrijken. Er zijn 10 diepteprofielen vastgesteld. Ze zullen worden onderhouden door medewerkers die kiezen voor een bepaald profiel en met elkaar een kenniskring vormen. De

I W O L - W E - M I - N I - N G

kenniskringen gaan in 2018 hun profiel nader omschrijven en spelen ook een rol in de overdracht van kennis naar andere collega's.

De gekozen diepteprofielen zijn:

1. Opvoedkunde (opvoedondersteuning en opvoedhulp)
2. Scheiding
3. Veiligheid en bescherming
4. Geestelijke en sociale ontwikkeling en gezondheid
5. (licht) Verstandelijke beperking
6. integrale vroeghulp en gezinnen met een zorgintensief kind
7. Informele steun, wijkgericht werken, netwerken
8. Jongeren (16-23 jaar)
9. Diversiteit en culturele sensitiviteit
10. PGB en ZIN

Daarnaast richt een groep medewerkers zich op het onderhoud van de generalistische basis.

6.3. Tot slot

“Wil je snel gaan, ga dan alleen; wil je ver komen, ga dan samen.”

In het hoofdstuk 'De nieuwe route' hebben we uiteengezet dat de volgende fase van de transformatie alleen slaagt als we werken volgens de principes van 'samensturing'. Het begrip verwijst niet alleen naar de benadering die we kiezen in onze samenwerking met gezinnen, maar ook naar de manier waarop we de samenwerking zoeken met andere jeugdpartners en de gemeenten.

Samenspraak, transparantie en de gerichtheid op een gezamenlijk doel zijn dan belangrijke sleutelwoorden.

Concreet betekent dit, dat dit prestatieplan niet op zichzelf kan staan en dat we – analoog aan het NJI-kwaliteitsmodel - samen met bovengenoemde partners het gesprek aan gaan en moeten bepalen:

- welke ambities we willen realiseren
- wie welke bijdrage kan leveren aan het maatschappelijk resultaat
- welke activiteiten en welke kwaliteiten daarvoor moeten worden ingezet
- welk resultaat we verwachten, op welke termijn en hoe we dat meten

Daarnaast moeten we borgen wat werkt en doorlopend toetsen hoe we bijdragen aan een preventieve aanpak.

Binnen het CJG en met onze partners in het veld willen we onze werkwijze zo inrichten dat hier ruimte voor is in 2018.

Het realiseren en borgen van de benodigde veranderingen is een continue proces, in 2018 zetten we ons graag in om deze samen met de gemeenten en partnerorganisaties verder waar te maken!

7. Financiën

Bij het opstellen van de begroting hebben wij als basis de subsidie uit 2017 gehanteerd. De uitbreiding ten opzichte van 2017 betreft de inzet van praktijkondersteuners bij de huisartsen.

De kosten zijn -meer dan voorgaande jaren- uitgesplitst, zodat beter te volgen is welke kosten voor welk onderdeel gemaakt worden.

De advieskosten zijn kosten voor Clicit, Juniper advies, Human Capital (functiegebouw), Facit (klachtencommissie), Van Doorne advocaten en overige juridische advisering.

Afschrijvingskosten betreffen meubilair, airco, laptops en computers.

De backoffice diensten zijn onder andere kosten voor financiële ondersteuning (debiteuren, crediteuren, opstellen jaarrekening et cetera), HR ondersteuning, vastgoed en facilitaire ondersteuning, monitoring gegevens (dashboards) en kosten voor de directie. Dit is vastgelegd in een document en wordt gecontroleerd door de accountant.

De huisvestingskosten zijn de kosten van het hoofdkantoor (verdeling middels een verdeelsleutel) en de kosten van de decentrale locaties, inclusief schoonmaakkosten, energiekosten enzovoort.

CJG HAZA - Begroting 2018

Uitvoering	Prestatieplan		
	Aantal	Eenheid	Jaar
Medewerker I&A team	6,00	FTE	€ 410.725
CJG-coaches	45,20	FTE	€ 3.035.715
Gedragwetenschapper	3,00	FTE	€ 238.307
Gedragwetenschapper POH	5,00	FTE	€ 397.179
Specialist Toegang	0,89	FTE	€ 60.407
Administratie medewerker	0,89	FTE	€ 49.170
Managementassistente	0,89	FTE	€ 46.129
Medewerker PR, Comm en Fondsverwerving	0,89	FTE	€ 54.212
Manager CJG-coaches	3,00	FTE	€ 291.584
Manager kwaliteit en innovatie	0,78	FTE	€ 74.653
Coördinator Groepsaanbod	0,78	FTE	€ 54.683
Projectmedewerker	0,28	FTE	€ 12.185
Passend onderwijs			€ -75.000
PNIL			€ 20.000
Opleidingskosten			€ 150.053
Reiskosten			€ 40.500
Personeelskosten overig			€ 19.775
ICT - Kosten hosting			€ 166.852
ICT - Kosten dossier			€ 21.195
ICT - CORV			€ 14.130
ICT - Overige automatiseringskosten			€ 27.065
Kosten Website incl Licentie gids bibliotheek			€ 38.424
Kosten productenboek (App) structureel			€ 6.000
Kosten productenboek (App) incidenteel			€ 30.000
Integrale vroeghulp			€ 26.000
Advieskosten			€ 131.573
Accountantskosten			€ 24.728
Afschrijvingskosten			€ 22.198
Organisatiekosten overig			€ 112.654
Huisvestingskosten			€ 123.692
Inkoop back office diensten			€ 272.939
Totaal kosten			€ 5.897.725
Verdeling Haarlem-Zandvoort			
Haarlem	90,5%		€ 5.336.851
Zandvoort	9,5%		€ 560.874
Totaal	100,0%		€ 5.897.725

Aanvullend alleen voor Haarlem

CJG Haarlem - Begroting 2018						
Uitvoering	Samenwerken aan Veiligheid t/m 30-4-2018			Samenwerken aan Veiligheid vanaf 1-5 t/m 31-12-2018		
	Aan-tal	Een-heid	Jaar	Aan-tal	Een-heid	Jaar
CJG-coaches	0,33	FTE	€ 22.387	0,67	FTE	€ 44.775
Manager kwaliteit en innovatie	0,04	FTE	€ 3.839	0,08	FTE	€ 7.678
Personeelskosten overig			€ 2.096			€ 4.192
Kosten Van Montfoort			€ 4.892			€ 9.784
Organisatiekosten overig			€ 2.061			€ 4.122
Totaal kosten			€ 35.275			€ 70.551

Totale kosten Haarlem en Zandvoort 2018			
Uitvoering	Uitvoering prestatieplan	Samen werken aan veiligheid	Totaal
CJG Haarlem	€ 5.336.851,-	€ 105.826	€ 5.442.677,-
CJG Zandvoort	€ 560.874,-	-	€ 560.874,-

INHOUDSOPGAVE

Bijlage 1 Missie en visie

CJG Kennemerland is dichtbij en gemakkelijk aanspreekbaar voor alle ouders en jeugdigen in Haarlem, Zandvoort, Velsen, Beverwijk en Heemskerk. We zijn er wanneer zij (eenvoudige, meervoudige of complexe) vragen hebben over ouderschap, opvoeden en opgroeien en zorgen ervoor dat iedereen die zich tot het CJG wendt passende begeleiding en ondersteuning krijgt, voorzien van de nodige regie.

Het CJG is nabij

We sluiten aan bij plaatsen waar ouders en jongeren komen. Bijvoorbeeld op school, bij de jeugdgezondheidszorg, de huisarts en het sociaal wijkteam. We zorgen ook voor een goede telefonische en online bereikbaarheid. Zo zijn we zichtbaar en present voor inwoners en voor collega-professionals. We realiseren een praktijk waarin:

“de CJG-medewerker aandachtig contact met de ander maakt en zo leert zien wat er bij die ander op het spel staat. In aansluiting dáárop gaat hij begrijpen wat er in die situatie gedaan kan worden en wie hij daarbij voor de ander kan zijn. Wat gedaan kan worden, wordt ook gedaan.” (vrij naar Andries Baart, een theorie van presentie)

Het CJG werkt preventief

Het CJG is een vertrouwde partij voor ouders en jeugdigen en voor beroepskrachten die met hen werken. Zij vinden ons voordat hun vragen en problemen groot geworden zijn. Samen met hen kijken we goed op welke momenten en plaatsen kinderen of ouders een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Dat organiseren we dan. Denk bijvoorbeeld aan scheidingssituaties of aan aandacht voor het kind, wanneer een ouder hulp krijgt in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) of verslavingszorg.

Het CJG luistert

Wanneer mensen zich tot het CJG wenden met een vraag helpen we hen altijd op weg. Als het erop lijkt dat de vraag beter elders beantwoord kan worden, kijken we samen met hen waar een antwoord te vinden is. Wanneer ouders geen directe vraag over ouderschap, opgroeien of opvoeden formuleren, gaan we in op de vraag of behoefte die wél op hun lippen ligt. Wanneer beroepskrachten zich met een zorg tot het CJG wenden zoeken we met hen uit hoe de zorgen ondervangen kunnen worden. Zo zoeken we met de vraagsteller waar de ingang tot verandering ligt. Daarbij komen zowel facetten aan bod die het gezin zelf belangrijk vindt (wat wilt u veranderen) als facetten die vanuit de wet, regelgeving of in relatie tot veiligheid op hun pad komen (wat moet u veranderen).

“Motivatief is geen vaststaand kenmerk van een cliënt, maar een resultaat van interpersoonlijke interactie. Dat wil zeggen dat motivatie om te veranderen wordt beschouwd als iets wat de hulpverlener bij een cliënt uitlokt in plaats van oplegt.” (NJI, Bartelink)

Het CJG organiseert hulp mét cliënten en andere jeugdspelers

In dialoog met ouders en jeugdpartners werken we aan een goed werkend en duurzaam stelsel, waarin de beschikbare jeugdhulpmiddelen adequaat ingezet worden. Aanbod van diverse partijen wordt bij elkaar gebracht en in onderlinge samenhang geplaatst met als resultaat een unieke en

“Wat je voor mij doet, zonder mij, doe je tegen mij.” (Ghandi)

Het CJG stimuleert veerkracht, vrijheid, verbinding en vitaliteit

Alles wat we doen draagt bij aan de veerkracht van ouders, kinderen en jongeren, aan verbinding met hun omgeving, mede- opvoeders en vrienden en aan de mogelijkheid hun leven in vrijheid richting te geven en hun identiteit te ontwikkelen.

Deze drie begrippen verwijzen naar 3 universele basisbehoeften: erbij horen, autonomie en competentie (Deci en Ryan). In ons werk hebben we steeds oog voor alle drie, zowel in het werk met cliënten als in de samenwerking met medewerkers en jeugdpartners. Als geheel dragen ze bij aan ‘vitaliteit’ in leven en werk.

Veerkracht: We spreken de kracht van kinderen en gezinnen aan. We richten ons daarom niet alleen op het terugdringen van risicofactoren in hun opvoeding en omgeving maar maken ruimte voor beschermende factoren en talentontwikkeling. De vaardigheden om op eigen kompas te varen, met stress en tegenslag om te gaan en hulpbronnen te benutten worden ondersteund.

Vrijheid: We bieden onze hulp consequent aan op basis van keuzevrijheid. We helpen ouders en jongeren keuzes te maken en zich daarbij niet – of in mindere mate – te laten sturen door eerdere, vaak negatieve ervaringen. Dat geldt ook in situaties waarin er dingen moeten veranderen.

Verbinding: Ieder kind, ieder mens heeft de behoefte 'erbij te horen'. Daarom zetten we in op de binding van kinderen en gezinnen met hun persoonlijk netwerk en met de pedagogische instituties om hen heen. Op organisatieniveau werken we aan verbinding met andere jeugdspelers. Zo dragen we bij aan integrale hulp en een duurzaam jeugdstelsel.

Bijlage 2 Kerntaken

Informatie en advies

Het gros van alle vragen stellen ouders en jeugdigen in de eigen netwerken en in het directe contact met medewerkers/beroepskrachten in algemene voorzieningen zoals de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, buurtvoorzieningen, huisartsen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Daarnaast zoekt men veel informatie online en is de stap om de telefoon te pakken relatief laag.

Deze inzichten zijn leidend geweest voor de inrichting van de informatie- en adviesfunctie van het CJG: we zijn via de website, telefonisch en via mail voor iedereen bereikbaar en we zijn zichtbaar op de plaatsen waar ouders en jeugdigen toch al komen.

Het Informatie en Adviesteam (I&A) is het middelpunt van het CJG. Het team is op werkdagen tussen 9 en 5 bereikbaar voor iedereen met vragen over opvoeden, opgroeien of ouderschap. De medewerkers zijn er voor ouders en voor de vragen, problemen, opmerkingen en/of signalen van professionals en andere belangstellenden. Die vinden het heel prettig dat zij meteen een deskundige op het gebied van jeugd(hulp) aan de lijn krijgen. Het team werkt vanuit de grondhouding: vriendelijk, betrokken, laagdrempelig en deskundig. Het team is in staat goed te luisteren, door te vragen, de situatie in te schatten en te wegen welke vervolgstappen nodig zijn. Dat doen ze ook wanneer de situatie om direct handelen vraagt. De kracht van het team is dat zij al deze situaties weten op te vangen. Behalve via de telefoon doen ze dat zo nodig ook tijdens een huisbezoek.

In 2017 zijn de I&A teams van Haarlem en Zandvoort en van IJmond elkaar al gaan bijstaan, bijvoorbeeld op drukke momenten of bij onderbezetting. In 2018 wordt deze samenwerking geïntensiveerd.

In 2017 is ook de nieuwe website gelanceerd, voor het CJG Kennemerland. De webadressen www.cjghaarlem.nl , www.cjgzandvoort.nl en www.cjgkennerland.nl geven toegang tot deze site. In 2018 zullen we de inhoud van de website nog verfijnen, met name op het punt van de agenda met jeugd-activiteiten van partners in de regio, op de zoekfunctie en op de informatie over enkele specifieke thema's.

Gezinscoaching

CJG coaches ondersteunen ouders en jeugdigen bij vragen over en problemen met opvoeden en opgroeien. Voorop staat wat ouders en jeugdigen zelf kunnen, samen met hun eigen sociale netwerk. De CJG coach staat naast hen en maakt met hen en andere betrokkenen een plan.

De coach heeft de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om zelf hulp te bieden, om het netwerk te betrekken of te versterken en om waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde hulp te raadplegen of in te zetten. Bij het maken van de afweging welke ondersteuning of hulp passend is wordt gebruik gemaakt van de richtlijnen voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Deze richtlijnen ondersteunen professionals met aanbevelingen voor het handelen op basis van wetenschap, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van cliënten.

Ouders en jeugdigen kunnen contact leggen met een CJG coach via het I&A team, de school, de jeugdgezondheidszorg, een huisarts of het Sociaal wijkteam. Voor ouders en medewerkers op peuterspeelzalen en in kinderdagverblijven is de JGZ het eerste aanspreekpunt. De Wijzer Samenwerken maakt voor iedereen duidelijk hoe de routes lopen en hoe ook het contact met het CJG tot stand kan komen. Daarnaast maken de CJG-gebiedsteams werk van hun contact met betekenisvolle initiatieven in de wijk, bijvoorbeeld van vrijwilligers- en zelforganisaties.

De CJG coaches werken volgens de uitgangspunten van Wraparound care (WAC). Dit is een werkwijze die op maat kan worden ingevuld en waarin de eigen kracht van het gezin centraal staat. We werken altijd met het hele gezin, ook als ouders gescheiden zijn. Verhalen van een broertje of

zusje worden ook gehoord. We praten niet over, maar met het gezin en met de voor hen belangrijke personen uit het netwerk. Informele en formele zorg worden gecombineerd. De ondersteuning begint bij het vertrouwen in de positieve intenties en krachten van het gezin. Tegelijkertijd is de veiligheid van jeugdigen essentieel, wat een goed oog vraagt voor risico's op dat gebied. De hulp van de CJG coach is vrijwillig, maar dat betekent niet dat er altijd een concrete vraag klaar ligt. Ook dan zoekt de CJG coach samen met betrokkenen naar een ingang voor verandering. De geboden begeleiding kan intensief zijn, met name in gezinnen met veel problemen die werken aan het herstel van 'zelfregulatie'. Professor J. Hermans noemt in dat verband een inzet van 1 fte per 5 tot 8 gezinnen. Een bijlage met uitleg over Wraparound Care is bijgevoegd.

Soms doen zich pieken voor in de vraag naar begeleiding, bijvoorbeeld in relatie tot activiteiten op school (na oudergesprekken, bijvoorbeeld) of de periode in het jaar (voor de kerst). Wanneer teams dit niet meteen op kunnen vangen, worden zij bijgestaan door een klein, flexibel inzetbaar team van coaches. Ook bij vakanties en ziekte springen zij in.

Gezinsopvang Velservoort.

In Velservoort verblijven 25 gezinnen met samen 35 tot 40 kinderen. Zij zijn door economische omstandigheden dakloos geraakt en hebben geen netwerk om op terug te vallen. De gezinnen zitten er dicht op elkaar en het stressniveau is hoog. Regelmatig zijn de kinderen getuige van woordenwisselingen en soms van vechtpartijen. Het CJG en het Sociaal Wijkteam (SWT) in Noord bieden deze gezinnen samen ondersteuning aan. Wanneer een gezin nieuw binnenkomt sluiten het SWT en het CJG beiden aan bij het start/intakegesprek. Zo kan worden bekeken welke ondersteuning nodig is. Indien er hulpvragen voor het CJG uit naar voren komen, neemt het CJG dit deel van de begeleiding op zich. Per jaar gaat het om ongeveer 50 intakes en begeleidingstrajecten. De begeleiding is intensief. Doordat het CJG veel aanwezig is op de Velservoort kunnen coaches ook interveniëren tussen ouders en kinderen wanneer de situatie hier om vraagt. Dit zetten we in 2018 voort. Een deel van de begeleiding organiseren we groepsgericht (met behulp van Triple P en Verbindend Communiceren"). Het collectieve aanbod richt zich met name op het omgaan met elkaar en met stress.

Het CJG wil de werkwijze van Mobility Mentoring (Platform 31) in gaan zetten op de Velservoort. In deze aanpak trekt het team samen op met het Sociaal Wijkteam. Met het SWT zullen zij een aanbod maken dat aansluit op de problematiek in de Velservoort.

Jongerencoaching

Het stedelijk team van het CJG ondersteunt jongeren van 15 tot 23 jaar en hun ouders bij vragen over opgroeien en opvoeden. Zij werken vanuit dezelfde basisprincipes als de gezinscoaches (zie hierboven). In aanvulling daarop gebruiken zij ook de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) als instrument. Het team werkt niet wijkgebonden, omdat jongeren minder op de wijk gericht zijn, maar de coaches zijn wel gekoppeld aan middelbare scholen en aan het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). Daarnaast levert het stedelijk team inzet ten behoeve van de jongeren-wijkaanpak in Schalkwijk. Ook hier werken de coaches vanuit de kracht van het CJG: gezinsgericht met speciale aandacht voor broertjes en zusjes in het gezin van de jongeren met (risico op) delinquent gedrag. De begeleiding is praktisch (gericht op inkomen, dagbesteding of huisvesting) en coachend (gericht op motivatie, relaties en zingeving). In 2018 wordt dit voortgezet.

Samen met de Jeugdcirkel/Brede Centrale Toegang/Spaarnesicht.

Het stedelijk team werkt veel samen met de Brede Centrale Toegang (BCT) en Spaarnesicht met het oog op de begeleiding van zwerfjongeren. Inmiddels is het praktijk dat de BCT het CJG belt, zodra zij het recht op opvang hebben vastgesteld. Zo mogelijk komt een CJG-jongerencoach dan meteen naar de BCT toe. Dit werkt goed en wordt in 2018 zo voortgezet.

In het verlengde hiervan is de begeleiding door het CJG van jongeren die in de opvang verblijven geïntensiveerd. Geconstateerd is dat jongeren met deze begeleiding korter in Spaarnezicht verblijven dan zonder CJG-coach. De termijn van het verblijf (maximaal een half jaar verblijf) wordt vaker gehaald en terugkeer naar Spaarnezicht is slechts eenmaal voorgekomen. Ook na vertrek uit Spaarnezicht is er begeleiding van een CJG coach, dit verkleint het risico op terugval. Deze werkwijze wordt dan ook voortgezet in 2018.

In de afgelopen tijd zien we een toeloop van dakloze jongeren waar nog geen goede procedure voor is. Dit zijn met name jongeren waar geen OGGZ problematiek speelt, waardoor er geen recht is op maatschappelijke opvang. Daarnaast komt het voor dat een jongere uit een andere gemeente komt en het onduidelijk blijft welke gemeente verantwoordelijkheid neemt voor de opvang. Aan de hand van de verzamelde casuïstiek zijn deze onderwerpen geagendeerd bij verschillende overleggen en zijn er afspraken over opschaling. Deze onderwerpen worden besproken in het "Maatschappelijk Opvang Overleg" waar GGD, Gemeente, maatschappelijke opvang en CJG aan tafel zitten.

Sinds jaar en dag functioneert voor jongeren die in Spaarnezicht hebben gewoond 'de Jeugdcirkel'. Meerdere jeugdpartners werken er samen aan goede vervolghulp. Vorig jaar werd het mogelijk dat ook jongeren die in het Transferium woonden en 18 werden door de Jeugdcirkel geholpen werden. En inmiddels is besloten dat de cirkel voor alle jongeren open staat die deze hulp nodig hebben. Dit is een belangrijke stap in integrale hulp, waar we heel tevreden mee zijn. In 2018 wordt dit zo voortgezet. Naar verwachting kan de jeugdcirkel zich op deze manier ontwikkelen tot dé centrale casuïstiektafel voor complexe vragen, die de gemeenten, naar aanleiding van een advies van de VNG, in 2018 in gaan richten

Samen met het informele netwerk

JIM staat voor Jouw Ingebrachte Mentor en is de oom, zus, tante of buur die een jongere vraagt om hem of haar te ondersteunen in het doorbreken van de aanhoudende conflicten thuis. De keuze van een jongere voor een JIM wordt ondersteund door ouder(s), waarna JIM optreedt als ambassadeur van de jongere. JIM is vertrouwenspersoon voor de jongere en zijn vertegenwoordiger richting ouder(s) en professionals. JIM werkt is een beweging waarmee de grenzen tussen professionals en niet-professionals vervagen: iedereen is een gelijkwaardige mededeskundige. De aanpak sluit aan bij de visie van het CJG: laagdrempelig, preventief en gebruik maken van het netwerk. In 2017 is een experiment met de JIM aanpak in het stedelijk team voorbereid en hebben de eerste trainingdagen plaatsgevonden. In 2018 wordt het geleerde verder in de praktijk gebracht.

De samenwerking met het jongerenwerk zetten we in 2018 voort, zowel in Zandvoort als in Haarlem. In Zandvoort biedt Pluspunt mogelijkheden tot ontmoeting en themabijeenkomsten. Het CJG en Pluspunt spreken elkaar minimaal 2 keer per jaar om bijvoorbeeld nieuwe collega's voor te stellen en de lijnen richting verwijzing open te houden. De diverse organisaties voor jongeren zijn op het niveau van Haarlem georganiseerd in het samenwerkingsverband jeugd, waar het CJG op aangesloten is.

Preventieve groepsactiviteiten

Onder de werktitel Triple O (opgroei- en opvoedondersteuning en ouderschapssteun) coördineren we het preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen – volgens de 'preventiepiramide'. Deze piramide onderscheidt preventieve activiteiten in 4 niveaus: van heel algemene, informele en sociale steun tot en met doelgroepgerichte ondersteuning, wanneer bepaalde risico's zijn gesignaleerd. De coördinator groepsaanbod jeugd en gezin coördineert zowel het aanbod voor ouders als dat voor jeugdigen. Het aanbod wordt deels door externe partijen uitgevoerd en deels door CJG medewerkers. Met Triple O ontwikkelen we dit stapsgewijs tot een aansprekend en samenhangend geheel.

Aandachtspunten in 2018 zijn:

- Breed en actueel overzicht van de activiteiten voor jeugd en ouders van verschillende jeugdpartners in het werkgebied. Hiervoor wordt de website van het CJG en de pagina 'cjb-activiteiten.nl' ingezet.

- De verbinding van het (coachende) werk van de CJG medewerkers aan algemeen preventieve activiteiten. Zij sluiten bijvoorbeeld aan bij ouderavonden op school of organiseren samen met school zo'n avond of korte cursus.
- Uitbreiding van activiteiten voor kinderen in scheidingssituaties met behulp van de training KIES. Coaches gaan een bijdrage aan de uitvoering leveren, meestal in samenwerking met een partnerinstelling, om zo nodig een doorgaande lijn in ondersteuning te kunnen bieden.
- Inzet van de mogelijkheden voor opvoedondersteuning met behulp van Triple P. Veel coaches zijn in het verleden getraind in deze methodiek en dat kunnen zij weer in gaan zetten, zodat ook hier de doorgaande lijn van puur informatief, preventief tot en met praktisch ondersteunend en interveniërend gewaarborgd wordt.
- Ontwikkeling van preventieve activiteiten op onderwerpen waarop een lacune isesignaleerd. In 2017 stonden de thema's 'opvoeden met weinig geld' en 'scheiden en ouder blijven' in de aandacht. Dit krijgt in 2018 vervolg.
- Inzet van de methode Kinderrechten in de klas. Enkele coaches werken met de school samen om in de klas het gesprek met kinderen te voeren over de vraag wat zij nodig hebben om goed op te groeien. Dit is een heel nieuwe wijze om met kinderen in gesprek te gaan, ook over de vraag wat je kunt doen als er iets niet in orde is. Het is een krachtige benadering om kinderen zelf een stem te geven en de betrokkenheid van kinderen bij hun omgeving en veiligheid te vergroten.

Groepsaanbod jeugdigen (Mpower!)

De activiteiten van Mpower! worden voortgezet en verder uitgebouwd. De kwaliteitseisen aan trainers zijn inmiddels verduidelijkt en de binding met het CJG is versterkt. Het aanbod dat in de afgelopen jaren is opgebouwd voorziet in een behoefte en zetten we grotendeels voort (Kanjertaining, Rots en Water, Faalangstreductie, Motivatie en Kinderen in Echtscheiding Situaties KIES).

In 2017 zijn er meerdere CJG medewerkers opgeleid tot KIES-trainer. We werken er naar toe dat kinderen die een scheiding van hun ouders hebben meegemaakt 'standaard' een KIES training aan krijgen geboden omdat dit hen aantoonbaar sterkt. De KIES-trainers van CJG en bijvoorbeeld DOCK voeren de trainingen samen uit, zodat ook daar weer verbinding ontstaat naar de basisinfrastructuur en eventuele verdere ondersteuning door het CJG.

In Zandvoort heeft het team samen met de basisscholen een plan voor preventief aanbod gemaakt. Met dit plan in de hand kunnen de preventieve activiteiten in Zandvoort een impuls krijgen.

In 2018 wordt bovendien een aanbod op het gebied van seksualiteit voorbereid.

Groepsaanbod voor ouders

Ouders krijgen op diverse plaatsen en momenten ondersteuning geboden in hun ouderschap via de programma's van Triple P. In 2017 zijn het CJG en de JGZ op dit punt intensief gaan samenwerken, onder andere door ook hier een impuls te geven aan een online benadering. Verder hebben de in Triple P getrainde CJG-coaches in 2017 een 'opfris' gevolgd, gericht op de inzet van Triple P als onderdeel van hun gezinsbegeleidende taak. Tenslotte wordt ingezet op de module Triple P 'transitions', gericht op ouders in scheiding. Deze ontwikkeling krijgt in 2018 vervolg.

Kinderrechten in de klas

Met behulp van deze methode voeren coaches een gesprek met kinderen in de klas over de vraag wat zij nodig hebben om goed op te groeien. Op basis daarvan maken kinderen hun eigen 'checklist' en een eigen meldcode: wat doe je als er iets niet in orde is? Het is een krachtige benadering om kinderen zelf een stem te geven en de betrokkenheid van kinderen bij hun omgeving en veiligheid te vergroten. De twee coaches die hiermee werken ervaren ook een positief effect op hun samenwerking met de scholen en op hun 'preventieve positie'. In 2018 brengen zij de werkwijze over op de overige coaches.

Regie-ondersteuning

Wraparound Care gaat uit van regie die bij het gezin zelf ligt, met in verreweg de meeste gevallen iemand naast zich die het gezin helpt om die leiding (weer) te nemen. Het CJG checkt in alle gevallen of - en waarborgt zo nodig dat - er in voldoende mate in regie voorzien is. De vraag is altijd wie de best passende relatie met het gezin heeft én de competenties om deze rol te vervullen.

Als regie-voerder houdt de CJG-coach vanuit de positie naast het gezin de voortgang van de hulp in de gaten en stuurt hij deze bij waar nodig. Andere spelers in het gezin worden bij het totaal betrokken, bijvoorbeeld door periodiek netwerk- en/of uitvoerdersoverleg samen met het gezin.

Deze algemene uitgangspunten voor regievoering zijn belangrijk en sturen ons werk. Maar: vorig jaar bleek in de praktijk ook dat er nog geen sprake is van een eensluidende en soepel werkende praktijk. Dat geldt zowel voor de praktijk van het CJG zelf als voor de praktijken en opvattingen over 'regie' bij andere instellingen en partners. Alleen wanneer er samengewerkt gaat worden op basis van een aantal gelijklopende noties over de betekenis van 'regie' wordt het mogelijk effectief regieondersteuning aan gezinnen te bieden.

In 2017 is dan ook veel aandacht uitgegaan naar de vraag hoe deze benadering van 'regie' in de praktijk vorm krijgt. Dat gebeurde in gesprekken met CJG-medewerkers, maar ook met sociaal wijkteamleden van Haarlem en Zandvoort en in gesprekken met WMO en partners in de werkgroep 18-18+. Op grond hiervan is de 'regietaak' van het CJG verder geconcretiseerd.

We onderscheiden twee vormen van betrokkenheid van het CJG. De eerste speelt in situaties waarin wij zelf regie-ondersteuning bieden. De tweede doet zich voor wanneer die betrokkenheid er niet is, maar het gezin zelf of derden de vraag stellen of er wel in voldoende mate in regie voorzien is. Op grond van die vraag kan het CJG met betrokkenen uitzoeken wat er nodig is. Daarvoor moeten er altijd twee vragen beantwoord worden: wie staat er náást het gezin en wie treedt op als centraal aanspreekpunt en komt in actie om betrokkenen bij elkaar te halen als dat nodig is om de koers van verandering en de kaders daarvan te bewaken? Vaak zal dit dezelfde persoon kunnen zijn (en dat heeft ook de voorkeur), maar niet altijd.

De uitwerking richt zich op het gebruik van een (voor meerdere partijen en posities bruikbaar) eenvoudig gespreksmodel, waarmee in uiteenlopende situaties zonder spraakverwarring bepaald kan worden op welke wijze de ondersteuning in de regie van het gezin geborgd wordt. Dat speelt bijvoorbeeld wanneer regie nodig is in combinatie met specialistische hulp.

Het concept voor de regie-voering is in het tweede halfjaar van 2017 besproken met de gemeente en samen met het Sociaal Wijkteam verfijnd. Voor 2018 kan nu een actieplan worden gemaakt, dat zich richt op bespreking met een bredere groep partners en op implementatie. De implementatie richt zich op het bekend maken, inoefenen en ondersteunen van de uitgewerkte regiebenadering en op het ophalen van ervaringen van cliënten. Het plan wordt gemaakt op basis van een procesvoorstel van de gemeenten en het CJG samen.

Toeleden naar specialistische jeugdhulp

Medewerkers van het CJG nemen dagelijks op allerlei manieren toegangsbeslissingen. Wanneer een ouder belt voor advies, wanneer het gezin met een coach een gezinsplan maakt, wanneer een jeugdpartner belt met zorgen over een kind en ook wanneer een ouder of zorgaanbieder belt met een directe vraag om toegang tot bepaalde zorg. In 2017 is onderzoek gedaan naar de wijze waarop de medewerkers gebruik maken van hun professionele ruimte om dit type beslissingen te nemen. Naar voren kwam dat zij op een pragmatische manier en met gebruik van de aanwezige expertise steeds maatwerk voor gezinnen weten te realiseren. Belangrijk bleek ook dat het mogelijk is om op grond van ervaringen in de praktijk bijstellingen in beleid en organisatie te realiseren, zowel binnen het CJG als samen met de gemeente. In 2018 gaan we door op deze weg.

De ondersteuning van dit deel van het werk was belegd bij een 'werkgroep toegang' met daarin een aantal experts, die ingewikkelde toegangsvragen bespreken en tot een besluit helpen brengen. Deze groep ontwikkelt zich in 2018 door tot een kenniskring, verbonden aan één van de diepteprofielen van het CJG.

Persoonsgebonden budgetten (PGB)

Een onderdeel van de toegang verlenende taak van het CJG is de toekenning van een PGB. De beleidsregels voor deze toekenningen zijn in 2016 door de gemeenten aangepast en verduidelijkt en het CJG werkt sindsdien volgens deze regels. Daarbij hebben we de stap gezet naar een meer coachende benadering van gezinnen met een PGB vraag, zodat niet de 'financieringsvorm' centraal staat, maar de integrale behoefte aan ondersteuning van het gezin. Ter ondersteuning van deze praktijk zijn een PGB aandachtsfunctionaris en een GW-er beschikbaar.

Administratie PGB

Het CJG ondersteunt waar mogelijk en gewenst de administratieve processen onder de uitvoering van de Jeugdwet in de regio. Behalve om ondersteuning van het berichtenverkeer voor Zorg in Natura (ZIN), gaat het ook om de berichten voor de trekkingsrechten PGB. In 2017 is het CJG voor Haarlem en Zandvoort deze berichten aan het SVB gaan leveren en is heeft zij de controle van de zorgovereenkomsten op zich genomen. In 2018 worden deze taken ook uitgevoerd.

Integrale Vroeghulp

In 2016 besloten de regiogemeenten om de coördinatie en uitvoering van Integrale Vroeghulp met ingang van 01-01-2018 onder te brengen bij CJG Kennemerland, in nauwe samenwerking met Jeugdgezondheidszorg Kennemerland en andere partners. Daarmee wordt de beweging versterkt die in de jaren daarvoor was ingezet: Integrale Vroeghulp krijgt in toenemende mate vorm als onderdeel van het reguliere werk in de basisinfrastructuur. Naast deze borging en inbedding van de bestaande uitvoering van Integrale Vroeghulp spraken de gemeenten de behoefte uit aan een meer uitgewerkte visie met betrekking tot inhoudelijke vernieuwing.

2017 fungeerde als overgangsjaar waarin JGZ, MEE en CJG de mogelijkheden tot organisatorische versterking en inhoudelijke vernieuwing onder de loop hebben genomen. De punten waarop het proces van vroeghulp op inhoud nog verbeterd kan worden zijn in dat jaar goed in beeld gekomen. Deze hebben betrekking op:

- De samenhang met de netwerken van verloskundigen, kraamzorg en de ziekenhuizen in de regio, in het bijzonder het netwerk voor de ondersteuning van 'kwetsbare zwangeren'.
- De doorlopende lijn van ondersteuning voor kinderen met een complexe zorgvraag, zodat zij ook bij latere aanvragen voor bijvoorbeeld (passend) onderwijs en specialistische jeugdhulp kunnen terugvallen op toen gelegde contacten en gewonnen inzichten.
- Uitdragen van de visie van Infant Mental Health en het manifest '1001 kritieke dagen' en inzichten uit deze visie verankeren in de praktijk.

Vanaf 2018 wordt Integrale Vroeghulp vanuit het CJG uitgevoerd. In de eerste helft van 2018 stelt het CJG een projectleider aan die antwoord zoekt op de nog openstaande organisatorische vragen. Deze hebben met name betrekking op de inrichting en organisatie van het expertiseteam IVH en op de aard van de coördinatie die in de nieuwe constellatie nodig is.

Bijlage 3: Wraparound Care

Wraparound Care biedt werkzame ingrediënten waarmee een professionele attitude wordt ontwikkeld. Alle medewerkers van het CJG zijn hierin geschoold.

Tien principes

Regie bij het gezin	1. Gezin spreekt zich uit en kiest (vraag gestuurd)
	2. Cultureel bekwaam (culturele diversiteit)
Positief	3. Eigen kracht als basis
Samen	4. In de eigen leefsituatie
	5. Een samenwerking (verantwoordelijkheid)
	6. Netwerkondersteuning (contextgericht)
	7. Op maat (maatwerk)
Binnen kaders	8. Resultaatgericht (planmatig)
	9. Doorzettingsvermogen
	10. Veiligheid

Vijf vragen

Ondersteuning begint bij het vertrouwen in de positieve intenties en krachten van het gezin. Tegelijkertijd is de veiligheid van kinderen essentieel, wat een goed oog vraagt voor risico's op dat gebied. Dat is een spannende combinatie. Ter ondersteuning zijn goede taxatie-instrumenten van belang, evenals de vaardigheid om eventuele risico's bespreekbaar te maken. Uitgaande van de principes 'vraag gestuurd', 'samenwerking' en 'maatwerk' blijft de CJG-medewerker naast het gezin staan, doet hij niets buiten het gezin om en grijpt hij terug naar vijf centrale vragen:

1. Wat wilt u morgen veranderen?
2. Wat moet er veranderen?
3. Hoe gaat u dat aanpakken?
4. Hoe kan ik u daarbij helpen?
5. Wie hebben we nog meer nodig?

Een bloem

Wraparound Care werkt met het symbool van de bloem, met in het hart de cliënt en de CJG-coach. Het beeld van de bloem lijkt voor professionals soms kinderachtig, maar slaat erg goed aan in gezinnen, ook bij kinderen en bij LVB-ouders. Centrale vragen: 'Mag ik samen met u ..'? Wie zijn er belangrijk voor je?

Regie

Wraparound Care gaat er van uit dat de regie bij het gezin zelf ligt, met in verreweg de meeste gevallen iemand naast zich. Het is belangrijk altijd te checken of er in voldoende mate in regie voorzien is en deze ook te waarborgen.

Het liefst is de regisseur iemand die dicht bij het gezin staat, zo 'normaal' mogelijk, maar de rol kan ook door een specialist vervuld worden. De vraag is wie de best passende relatie met het gezin – én de competenties – heeft om deze rol te vervullen.

Als regie-voerder houdt de CJG-coach vanuit de positie naast het gezin de voortgang van de hulp in de gaten en stuurt hij deze bij waar nodig. Andere spelers in het gezin worden bij het totaal betrokken, bijvoorbeeld door periodiek netwerk en/of uitvoerdersoverleg samen met het gezin.

Regie-competenties

Het bieden van gezinsbegeleiding volgens de principes van Wraparound Care vraagt om een aantal competenties. Met deze competenties is het mogelijk de rol van 'regisseur' naast het gezin op te pakken.

1. Expert van het gewone leven;
2. Activeren en ondersteunen van cliënten;
3. Gefaseerd werken aan doelen (vraag- en probleemgestuurd);
4. Veranderprocessen structureren;
5. Multi-systemisch werken;
6. Organiseren en aansturen van professionele netwerken;
7. Organiseren van informele netwerken;
8. Grenzen kunnen stellen op basis van juridische kaders;
9. Grenzen kunnen stellen aan ineffectieve hulp.

Ondersteunende methodieken

Om begeleiding volgens de principes van Wraparound Care uit te kunnen voeren, zijn alle medewerkers tevens geschoold in SAVE en in SNS. Op hun beurt baseren SAVE en SNS zich op professionele vaardigheden uit het oplossingsgericht en het motiverend werken.

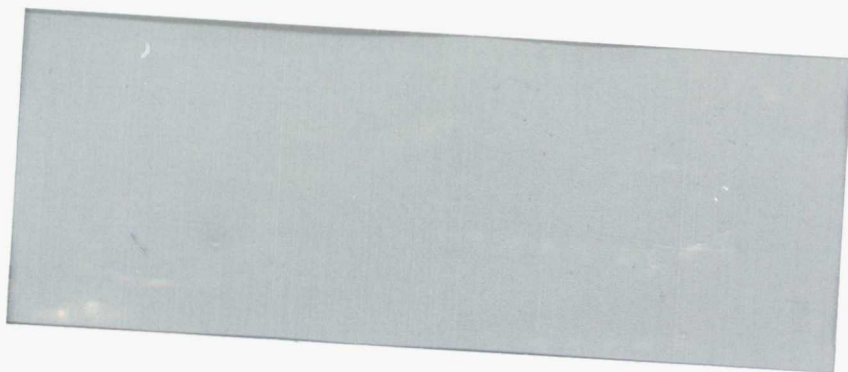
Om tijdig vindbaar en aanspreekbaar te zijn voor ouders en jeugdigen is een oriëntatie op de leefwereld van gezinnen belangrijk. Behalve de sociale netwerkstrategieën biedt ook de theorie van presentie (Andries Baart) hier handvaten voor. Presentie omschrijft hij als:

“Een praktijk waarin de zorggever zich aandachtig en toegewijd op de ander betreft en zo leert zien wat er bij die ander op het spel staat en die in aansluiting dáárop gaat begrijpen wat er in die situatie gedaan kan worden en wie hij/zij daarbij voor de ander kan zijn. Wat gedaan kan worden, wordt ook gedaan.”

Bijlage 4: Afkortingenlijst

Lijst met gebruikte afkortingen

A		
B	BCT	Brede Centrale Toegang
	BT	Beschermingstafel
C	CBS	Centraal Bureau Statistiek
	CJG	Centrum Jeugd en Gezin
	CFRA	California Family Risk Assessment
	CORV	Collectieve Opdracht routeervoorziening
D	DBC	Diagnose Behandelcombinaties
E		
F		
G	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
	GI	Gecertificeerde Instelling
H		
I	I&A	Informatie en Advies (team)
	ISK	Internationale Schakelklas
	IVH	Integrale Vroeghulp
J	JGB	Jeugd en Gezinsbeschermers
	JGZ	Jeugdgezondheidszorg
	JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
K		
L		
M	MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
	MDCK	Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling
	MLCAS	Het registratiesysteem van het CJG
	MPG	Multiprobleem gezinnen
N		
O		
P	PGB	Persoonsgebonden Budget
	PO	Primair Onderwijs
	POH	Praktijkondersteuner Huisarts
Q		
R	RAC	Regionaal Autisme Centrum
S	SVB	Sociale Verzekeringsbank
	SWT	Sociaal Wijkteam
T		
U		
V	VT	Veilig Thuis
	VO	Voortgezet Onderwijs
W	WAC	Wraparound Care
	WLZ	Wet Langdurige Zorg
	WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
X		
Y		
Z	ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix
	ZIN	Zorg in Natura

AD

AANGETEKEND PAKKET

B - P - 4

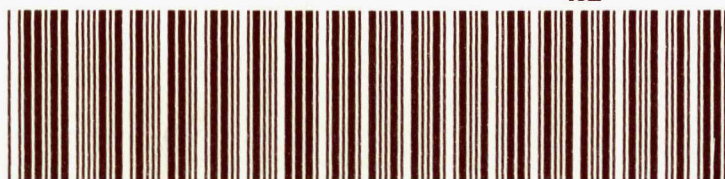
NL frankering betaald 8,60

PostNL

10gr

176353 12-12-2017 17:02

NL

3SKAAG855828682

2003PB 511

AC344 #6461X0X#00#0000#